Jacobus de [illegible], Jacobus de [illegible]
Simon de [illegible] Jacobus de [illegible]
Jacobus de [illegible] Blasius & [illegible]

[illegible]

N. Inv.
1900.

[illegible]

In nomine domini amen ad [illegible]

Nota [illegible]

[illegible]

[illegible]

Sancti spus assit nobis gra [illegible]

[illegible]

1

[illegible] est ualitas [illegible] est una habilitas [illegible]

[illegible] apta est uelle [illegible]

[illegible] et fugit mala / [illegible]

[illegible] fugit nociua / et [illegible] utilia [illegible]

[illegible] tradita [illegible]

aliorum [illegible]

[illegible]

[illegible]

Illo est sensus / ß loyca ß aqui i ect / ad ... ß loyca ß qa op ... / et sensus / ...
est ... op sensus / et uo sensus / ... / ... loyca ß ... ...
loyca ad que loyca uo ß sensus ... / ... ß ...
... / ... sensus / ... ß sensus ... / ... uo ß sensus
... ß ... / ß sensus ß ... / ... / ...
... loyca ... / ... / ... loyca ...

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

h[illegible] ponit secundum conceptionem [illegible] et [illegible] hoc
[illegible] in [illegible] [illegible] in [illegible] sicut hoc quod dictum est
in [illegible] [illegible] [illegible] quod, et [illegible] [illegible]

3a

4

[illegible] / scientia est [illegible] / quarum quedam est [illegible] et non [illegible]
sicut sunt moralis / et quia scientia [illegible] dicitur de politica / que est de regimine civitatis vel regni sive
populi quia hec plurium / et alia scientia que est de regimine familie / et hec scientia differt dicitur oeconomica
et dicitur yconomica quia est de regimine familie / et hec sumitur ex duobus [illegible] yconomica
monostica que est de regimine unius hominis per se / et dicitur a monos quod est unus / que scientia de regimine unius / et hec differt

vel morales / [illegible] quia scientia est speculativa [illegible] scientia formaliter procedit quarto libri
apparet sicut / hec in [illegible] ultimatum vel moralis de quo [illegible]
distinctionis / [illegible] quam moralis aut ordinatur [illegible]
ordinatur [illegible] / [illegible] moralis [illegible] scientia [illegible]
moralis [illegible] Contra logica: dicunt
non est scientia practica / arguitur quia logica non est de libere a nobis operabilibus
/ arguitur quia logica est [illegible] non sit a nobis libere operabilia
/ arguitur quia [illegible] et [illegible] quod non sit a nobis operabilia / arguitur
[illegible] precisionem Contra: dicunt logica non est scientia practica
/ arguitur quia [illegible] vel est scientia activa vel factiva / [illegible]
quod [illegible] scientia practica [illegible] activa vel factiva / [illegible] arguitur
[illegible] non activa / quia alias esset practica moralis / sed
[illegible] non factiva / quia tunc esset scientia mechanica / [illegible] sunt factive
[illegible] mechanice / arguitur [illegible] sunt factive [illegible] operabilia
[illegible] vadunt directe [illegible] / arguitur quia factiva [illegible]
factiva / quia operabilia [illegible] vadunt directe [illegible] Contra logica
scientia speculativa non practica / [illegible] / [illegible] arguitur quia logica
[illegible] libere a nobis operabilibus / arguitur quia logica [illegible]
[illegible] / [illegible] / [illegible] / quod logica sit de [illegible] / [illegible] quia logica [illegible]
quod [illegible] / arguitur quia [illegible] Contra logica
[illegible] Porphyrii [illegible] / arguitur quia [illegible]
[illegible] / [illegible] libere operabilibus a nobis
/ [illegible] / arguitur quia [illegible]
[illegible] / [illegible] / quod [illegible] / quod [illegible]
[illegible] libere a nobis operabilibus / quia scientia de [illegible] et de libere [illegible]
/ arguitur quia [illegible] non est non [illegible]
[illegible] / arguitur [illegible] non sit non [illegible]
[illegible] / quod [illegible] non sit non [illegible]
[illegible] / [illegible] Contra [illegible]
[illegible] / logica [illegible] / [illegible] / [illegible]
[illegible] / arguitur quia logica [illegible] / et [illegible]
[illegible] / [illegible] quod [illegible] / [illegible]
Respondeo dicendum primo / quod scientia [illegible] maiore loquendo de scientia [illegible]
/ quod singularia [illegible] sunt ab arte / ut dicit Porphyrius / quod scientia
[illegible] / [illegible] / [illegible] sunt speculative / [illegible]
[illegible] / [illegible] duobus modis / Uno modo quo ad [illegible] non
sit speculativa / quia [illegible] ab arte / [illegible] / [illegible] quo
ad [illegible] / [illegible] speculativa / quia sunt speculative [illegible] / [illegible] quia [illegible]
[illegible] sunt a nobis libere operabilia / quo ad [illegible] / [illegible] nobis
formam [illegible] / et quod non [illegible] non [illegible] / [illegible]

tacto [illegible] casus [illegible] specialis [illegible]

[illegible] loyca [illegible] actu [illegible]

[illegible]

specialis [illegible] loyca [illegible]

[illegible]

[illegible]

Sequitur quintum quod sit [illegible]

[illegible]

[illegible]

notitiam / 2ª est regula [illegible] differentie speciei ut aspicit / [illegible]

[illegible]

[illegible]

Consequenter queritur utrum ordo sit [illegible] vetus ars [illegible]

[illegible] nova logica [illegible] vetus ars [illegible] nova logica [illegible]

[illegible]

[illegible]

Nota secundum metrum [illegible] quidam secundum vi [illegible] quidam autem secundum vi [illegible] scientiam quam non habent.

Dicit adhuc quod ad habendum perfecte scientiam seu virtutem [illegible] oportet eum habere primo naturalem inclinationem [illegible] nam si non habet naturalem inclinationem ad scientiam, tunc nunquam posset aliquid addiscere [illegible] est data ipse addiscere [illegible] puer [illegible] regulari.

Nota [illegible] aptos ad scientiam [illegible]
Secundo requiritur [illegible] nam si non esset informatus a doctore discipulus non posset [illegible] scientiam, tunc tamen [illegible] non posset [illegible]
Tertio requiritur aptitudo loci [illegible] si discipulus esset [illegible] discipulus non addisceret. Quarto requiritur [illegible] labor, nam sine labore non posset acquirere scientiam, nam multi [illegible] sed discere nolunt, et omnes scire [illegible] sed laborem apponere nolunt [illegible] qui [illegible] amat, sed fluctus [illegible] non [illegible] Quinto requiritur [illegible]

Natura [illegible]
Doctrina [illegible] doctor [illegible]
Usus [illegible]

[illegible]

Longo tempore [illegible] et quoniam [illegible] scientia cum paulatim sumpta esset, sed festinanter sumpta [illegible] ut dicit Boetius [illegible] deberet [illegible] de lege. Tangit enim de voluntarie in scientia [illegible] doctor [illegible] discipulus [illegible] labores et longitudine temporis, quia enim debet [illegible] laborem [illegible] debet esse [illegible] studium [illegible] debet

Nota quod doctor seu magister volens alios informare debet [illegible] primo quod ipse sit sciens, et hoc tangit [illegible] habere [illegible] est posse docere [illegible] et [illegible] docendo [illegible] secundum [illegible]

Primo quod magister debet esse sententiosus ut [illegible] reddat auditores [illegible] Secundum est quod debet esse [illegible] ut [illegible] reddat attentos [illegible] gaudet [illegible] auditores [illegible] Tertio quod debet esse planus [illegible] ut [illegible] reddat auditores dociles [illegible] de quo dicit [illegible] et [illegible] audibilis et intelligibilis [illegible] auditorum. Quarto quod sit famosus [illegible] famosum de [illegible] illud quod est [illegible] infamia [illegible] ut [illegible] et vita [illegible] Quinto magister debet esse [illegible] auditores [illegible] reddat auditores [illegible] Sexto [illegible] Boetius studium [illegible] viget [illegible] qui [illegible] quod [illegible] et tedio audientium [illegible] [illegible] impedit [illegible] legere [illegible]

46
18

hec tangit causam efficientem

Hec tangit duas causas [illegible] utilitatis [illegible]

Cum sit necessarium grisorori et ad eam que est apud aristotelem predicamentorum doctrinam nosse quid genus sit quid differentia quid species quid proprium quid accidens et ad diffinitionum assignationem et omnino ad ea que in divisione vel demonstratione sunt utilia

[illegible]

[illegible]

Postulasti speculationis compendiosam tertiam tibi facere scripturam, velut in medicinis cum ea que ab antiquis dicta sunt aggregari [illegible] circa [illegible] abstracte [illegible] non mediocriter [illegible] complexionibus et [illegible]. [illegible] quamvis prius perscrutati sunt [illegible] intellectualis parte sunt prius [illegible] corporalia sunt, cum incorporalia, et utraque [illegible] cum simplicibus parti. Et ista [illegible] altissimum cum hoc negotium et maxime egere inquisitione. Illud non quod ad nunc [illegible] et [illegible] antiqui tractaverunt et horum maxime peripathetici tibi [illegible]

[illegible]

23

[illegible]

Questio 2a difficilis probatur est ... utrum sit i(n) solis intelligentiis

primis intellectibus ... solis ... nos excludimus

... ad ... utrum ... sunt ... solis intellectibus ...

sit ... intellectus ... solis intellectus ...

ql ... intellectus ... solis primis intellectibus ...

intellectibus ... intellectus ... intellectus ...

... intellectus ... secudo ...

intellectus ... intellectus ...

[illegible]

Utrum ... sit ... ut ... absolute ...

... est ... 2a est ... quod est 3a est ... est ...

31

[illegible]

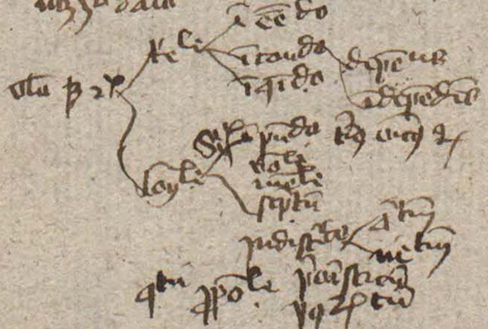

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Utrum linea possit curvari vel [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Videtur autem neque genus neque species simpliciter dici. Genus enim dicitur et aliquorum quodammodo se habentium ad unum aliquid et ad se invicem collectio, secundum quam significationem Romanorum dicitur genus ab unius scilicet habitudine, dico autem Romuli, et multitudinis habentium aliquo modo ad invicem eam quae ab eo est cognationem, secundum divisionem ab aliis generibus dictam. Dicitur autem et aliter rursus genus quod est uniuscuiusque generationis principium vel ab eo qui genuit vel a loco in quo quis genitus est. Sic enim Orestem quidem a Tantalo dicimus habere genus, Hyllum autem ab Hercule, et rursus Pindarum quidem Thebanum esse genere, Platonem vero Atheniensem. Etenim patria principium est uniuscuiusque generationis quemadmodum et pater. Haec autem promptissima videtur esse significatio. Romani enim dicuntur qui ex genere Romuli descenderunt, et horum proximi, et Cecropidae qui ex genere Cecropis descenderunt. Et prius quidem appellatum est genus uniuscuiusque generationis principium, deinde et multitudo eorum qui sunt ab uno principio, ut a Romulo. Namque dividentes et ab aliis generibus separantes dicebamus omnem illam collectionem Romanorum esse genus. Aliter autem rursus dicitur genus cui supponitur species, ad horum fortasse similitudinem dictum est; etenim principium quoddam est huiusmodi genus earum quae sub se sunt specierum. Videtur etiam multitudinem continere omnem quae sub se est.

[illegible]

39

[illegible]

[illegible] ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Utrum quis sit pu[...] p[...]are [...]

[illegible]

Contra · quandoque [illegible] includit [illegible] aliquid vero tamen conpugnat [illegible] id [illegible] talis [illegible]

[illegible] non potest [illegible] sed [illegible] in individuis [illegible] non potest [illegible] dicitur [illegible]

[illegible] quod individua includunt [illegible] includunt [illegible] compugnat [illegible]

[illegible] Contra si [illegible] vel [illegible] vel [illegible]

[illegible]

[illegible] non [illegible] differentie individuales [illegible]

non [illegible] differentie [illegible] Nec est [illegible] est [illegible]

individui [illegible] non [illegible] Nec est [illegible] non [illegible]

individui [illegible] non [illegible] Nec tamen [illegible] non [illegible]

[illegible] non [illegible]

[illegible]

[illegible] Contra [illegible] non [illegible]

[illegible] non potest [illegible]

[illegible]

Utrum [illegible] et dicitur [illegible] et medium [illegible] et alia ultra [illegible] alia parte sit
[illegible] assequuta [illegible] et [illegible]
medium [illegible] [illegible]
[illegible] aquile [illegible]
[illegible] medium [illegible]
[illegible] medium [illegible]
Aliud [illegible]
de pluribus [illegible] solo. Sed [illegible]
[illegible] medium [illegible]
[illegible] medium [illegible]
[illegible] aquile [illegible] aquile
[illegible] Sed [illegible]
[illegible] medium [illegible]
[illegible]
[illegible] medium [illegible]
[illegible] medium [illegible]
[illegible] medium [illegible]
[illegible] medium [illegible] solo
[illegible] medium [illegible]
[illegible] medium [illegible]
[illegible] medium [illegible]
[illegible] medium [illegible] de pluribus [illegible]
[illegible] medium [illegible] de pluribus [illegible]
[illegible] Sed [illegible] medium [illegible]

Utrum [illegible] possit [illegible] quia [illegible]
[illegible] Sed [illegible] medium [illegible]
[illegible] medium [illegible] Sed
[illegible] medium [illegible] de pluribus
[illegible] medium [illegible]
[illegible] medium [illegible]
[illegible] medium [illegible]
[illegible] medium [illegible] de pluribus [illegible] medium [illegible]
[illegible] medium [illegible]
[illegible] medium [illegible] de pluribus [illegible] medium
[illegible] de pluribus. Sed [illegible] medium [illegible] de pluribus
[illegible] Sed [illegible] medium [illegible]
[illegible] de pluribus [illegible] medium [illegible] de pluribus [illegible]
[illegible] de pluribus [illegible] medium [illegible] de pluribus [illegible]
[illegible] medium [illegible] de pluribus [illegible] medium [illegible]
[illegible]
[illegible] de pluribus [illegible]
[illegible]
[illegible] de pluribus [illegible]
[illegible] medium [illegible]
[illegible] de pluribus [illegible]
[illegible] medium [illegible] de pluribus [illegible]
Sed [illegible]
[illegible] Sed
[illegible]
[illegible] Sed [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Sed [illegible]
[illegible] de pluribus [illegible]
[illegible]

[illegible]

aapp^c aapeab

Utrum aliquod ... quod ad duas alias sit ... parata ... completa

[illegible]

Forma est totius quia forma partis sed non alia forma totius sed est compositum vel [illegible] forma totius [illegible] forma [illegible] [illegible]

[illegible]

Tertio ergo genus dicatur; de tertio apud philosophos est sermo, quod etiam describentes assignaverunt genus esse quod de pluribus et differentibus specie in eo quod quid sit praedicatur ut animal. Eorum vero quae praedicantur alia quidem de uno dicuntur solo sicut individua ut Socrates et hic et hoc, alia quidem de pluribus quemadmodum genera et species et differentiae et propria et accidentia communiter sed non proprie alicui. Est autem genus quidem ut animal, species vero ut homo, differentia ut rationale, proprium ut risibile, accidens vero ut album nigrum sedere. Ab his ergo quae de uno solo praedicantur differunt genera eo quod de pluribus assignata praedicantur. Ab his autem quae de pluribus praedicantur differt genus ut a speciebus quidem, quoniam et si species de pluribus specie praedicantur, sed non differentibus specie sed numero; homo enim cum sit species de Socrate et Platone praedicatur, qui non specie differunt sed numero. Animal vero cum sit genus de homine et bove et equo praedicatur, quae differunt a se specie et non solo numero.

A proprio vero differt genus quoniam proprium quidem de una sola specie cuius est proprium praedicatur et de his quae sub una specie sunt individuis, quemadmodum risibile de homine solo et de particularibus hominibus. Genus autem non de una sola specie praedicatur sed de pluribus et differentibus specie. A differentiis vero et ab his quae communiter sunt accidentia differt genus quoniam et si de pluribus differentibus specie differentiae praedicantur et communiter accidentia, sed non in eo quod quid sit sed in eo quod quale sit. Interrogantibus enim nobis id de quo praedicantur, non in eo quod quid sit dicimus praedicari, sed magis in eo quod quale sit. Interrogatus enim qualis sit homo, dicimus rationalis, et in eo quod qualis est corvus, dicimus niger. Est autem rationale quidem differentia, nigrum vero accidens. Cum autem quid est homo interrogamus, animal respondemus; est autem hominis genus animal. Quocirca de pluribus praedicari dividit genus ab his quae de uno solo praedicantur ut individua sunt, differentibus vero specie separat ab his quae sicut species praedicantur vel sicut propria. In eo autem quod quid sit praedicari dividit a differentiis et communiter accidentibus, quae non in eo quod quid sit sed in eo quod quale sit vel quomodo se habeat praedicantur de his de quibus praedicantur. Nihil ergo superfluum neque minus continet generis dicta descriptio.

[illegible]

Contra

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] alia [illegible] mixta parte [illegible] declarat [illegible]
differentiam [illegible] et primo facit [illegible] secundo probat [illegible] quod [illegible] dicitur ab aliis [illegible]
[illegible] ubi albius [illegible] ostendit quo dicitur [illegible]
[illegible] quod [illegible] dicitur [illegible] quod dicitur [illegible]
[illegible] ubi albius [illegible] de pluribus [illegible]
[illegible] ubi [illegible] et albius [illegible] ubi [illegible] de pluribus [illegible]
[illegible] solo [illegible]
[illegible] solo [illegible] sine comparatione [illegible]
[illegible] pluribus [illegible] de pluribus [illegible]
[illegible] pluribus et addo [illegible] illos [illegible]
[illegible] pluribus [illegible] comparationem [illegible]

[illegible]

[illegible] aliud [illegible] quod de unitate rei forma [illegible] qua [illegible] est
[illegible] quod [illegible] digna est [illegible] aliud alio [illegible] et ea que
est [illegible] 2o [illegible] qua [illegible] quod [illegible] esse
[illegible] albedo vel color [illegible] triangulum vel figura [illegible]
[illegible] de pluribus et
[illegible] quod [illegible] illud [illegible] est [illegible]
aut [illegible] aliquid est [illegible] est [illegible] et ideo [illegible]

[illegible]

[illegible]

Assignant autem [illegible] sub assignatis [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Amplius autem sit quoque assignatur ... est quod solum de pluribus et diversis ... in eo quod quid est ... Sed hec quod assignatur ... est et que solum ... est ... ut ... et ...

[illegible]

... non debet importare aliter sed aliter ... ad replicationem ... Contra
... debet addi ad differentiam sequitur quod ... et diminutis ...
posset ... partiam ... deviare a proportione ... diminutis ...
non ... proportione ... diminutis ...
... differentia ... et ... proportio ... sesquialtera ...
... non debet ... differentiam ... quadratum ... proportio ... sequitur ...
... differentia ... non ... differentia non debet ...
... aliud ... sequitur quod non ... de pluribus ...
... quod ... de pluribus ... et suppono quod ... sit albus
... et ... sit ... et alia ...
non aliud ... de pluribus ... ergo non ...

[illegible]

... et plane non ... et ... ad ... et quod ...

[illegible]

planum autem est hoc modo. In unoquoque praedicamento sunt quaedam generalissima et rursus alia specialissima et inter generalissima et specialissima sunt alia. Est autem generalissimum quod supra quod non est aliud superveniens genus. Specialissimum autem est post quod non est alia inferior species. Inter generalissimum et specialissimum sunt genera et species ad aliud et ad aliud sumpta.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Komic ... (ff. 53-64)

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Fit autem manifestum in uno predicamento / quod per dicitur / genus quidem substantia est / et sub hac corpus / Sub corpore vero corpus animatum / Sub quo animal / Sub animali rationale animal / Sub quo homo / Sub homine Sortes et Plato / et qui sunt particulares homines / Sed horum substantia generalissimum est / eo quod solum sit genus

Corporea	Substantia	incorporea
animatum	Corpus	inanimatum
sensibile	Corpus animatum	insensibile
	animal	irrationale
rationale mortale	animal rationale	immortale
	Homo	
	Sortes	

homo vero specialissimum est / ita quod species sit solum / Corpus vero species est substantie / genus vero corporis animati / animatum vero corpus species quidem corporis est / genus vero animalis / animal vero species animati corporis est / genus vero animalis rationalis / Sed rationale quidem animal species animalis est / genus vero hominis / homo vero species animalis est / non autem genus particularium hominum / sed solum species / Quemadmodum ergo substantia que est suprema / eo quod prius ipsum non est genus / generalissimum fuit / ita et homo cum sit species / post quam non est alia inferior species / neque aliquid eorum que dividi possunt / sed individuum solum / individuum enim est ut Sortes vel Plato / sit homo species est ultima et sola ut diximus specialissima / Que vero in medio eorum sunt / eorum quidem que ante ipsa sunt erunt species / eorum vero que post ipsa sunt genera

[illegible]

Vnde [illegible] / [illegible] q[uod] dicta [illegible]
vna dicta [illegible] aut [illegible] / [illegible] 2a [illegible]
[illegible] / [illegible] dicta [illegible] ad [illegible]
a et b. / [illegible] dicta [illegible] ut [illegible]
ut a [illegible] / [illegible] ad [illegible]
[illegible] ad [illegible] et [illegible] ad [illegible]
[illegible] ad [illegible] / [illegible] ad [illegible]
[illegible] / [illegible] ad [illegible] / [illegible]
[illegible] / et [illegible]
et [illegible] / [illegible] dextra [illegible] / [illegible]
[illegible] dextro latere [illegible] dextro latere [illegible]
dicta [illegible] ut [illegible] ita [illegible]
[illegible] / et [illegible]
[illegible] / et [illegible]
[illegible] ad [illegible] / [illegible]
[illegible] ad [illegible] / [illegible] ad [illegible]
[illegible] ad [illegible] dextro latere [illegible]
[illegible] / [illegible] ad [illegible]
ad [illegible] / [illegible]
[illegible] sinistro latere [illegible] / [illegible] ad [illegible]
[illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible]
[illegible] et [illegible] ad [illegible]
[illegible] lapis et lignum [illegible]
[illegible] / et [illegible] essentia [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] et ad [illegible] / et [illegible]
[illegible] ad [illegible] / [illegible] et [illegible]
[illegible] / [illegible] et de [illegible] / [illegible]
[illegible] de aliis [illegible] / et [illegible]
[illegible] et ad [illegible] / [illegible] ad [illegible]
[illegible] / et ad [illegible] / et ad [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible] analogia [illegible] / et ad [illegible] / et [illegible]
[illegible] analogia [illegible] / [illegible]
[illegible] / et ad [illegible] / ad [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] analogia [illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

Quae hec quid duas hnt hitudines / unam que e ad superiora z in qua
spes ipsorum ee dicit / et unam que e ad posteriora / s in qua qua
ipsorum dicit. Extrema vo vnam hnt hitudinem / [illegible]
et ad ea quid que posteriora sunt habet hitudinem / cum sit omni id quod est
supremum / unam no que e ad superiora no ht / cum sit supremum et
primum. Opa in vo vnam ht hitudinem unam que e ad superiora quorum
est species / unam no que e ad inferiora no ht / s mediorum species
d. / velud et genus / species aut superiora velud que ab eis [illegible]

[illegible]

[illegible]

~~70~~
90

ut agamemnon atrides et pelopides et tantalides et ad ultimum iovis. Sed in familiis plerumque ad unum reducuntur principium verbi gratia ad iovem. In quibus autem et speciebus non ita se habet neque enim est unum commune omnium ens ut omnia eiusdem generis sint secundum unum supremum genus quemadmodum dicit aristoteles sed ponantur quemadmodum in predicamentis decem prima genera quasi decem prima principia. Et si quis omnia entia vocet equivoce inquit nuncupabit non univoce. Si enim unum esset commune omnium genus ens univoce entia dicerentur cum vero decem sint prima communio secundum nomen est solum non autem secundum diffinitionem que secundum nomen est.

[illegible]

[illegible]

Saturnus habet ... neptunum ... Jove

Plutone ... quibus ... materia ...

... opera ... tabule

... recto ...

93

92

[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] sub [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] plus [illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] iudicio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] effectus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ut [illegible] rex [illegible] ut [illegible] effectus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] effectus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ibi [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] rigor [illegible] [illegible] rigor stat [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] stat [illegible] [illegible]
[illegible] stat [illegible] [illegible] ultra [illegible] [illegible] ultra [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

dicitur quod saturnus [illegible] [illegible] [illegible]
Saturnus genuit 3es neptunum [et] iovem [et] sola
plutonem inter quibus divisa est machina [illegible]
[illegible] operta [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est quod stella planeta - stella fixa
[illegible] aqua saturnus [illegible] qui fuit rex
creticus / et fingitur de deus qui genuit
tres filios scilicet iovem neptunum et plutonem
quibus divisit regnum suum [illegible] tres partes
prima fuit celum et 2a cepit iovi 3a
fuit equor quod cepit neptunus / 3a
et illa cepit plutoni / [illegible] [illegible]
[illegible] tartara pluto regna [illegible]
[illegible] neptunus / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

Nec em est unum quesitum [illegible]

[illegible]

74

72

94

44

[illegible]

Item quod grammatica [illegible]

[illegible]

[illegible] grammatica [illegible] alia [illegible]

[illegible]

2

3 antique

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Collectivum est multorum [illegible] unum [illegible] est et magis [illegible]

Pertinativum est [illegible] multorum [illegible] dicitur [illegible] unum est

Partitivum est [illegible] ut unus [illegible] particularis [illegible]

[illegible] collectivum [illegible] est collectivum multorum [illegible] collectivum [illegible] collectiva [illegible]

[illegible]

Distributiva et partitiva [illegible]

[illegible]

[illegible] et [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] et non [illegible] [illegible]
[illegible] et ergo [illegible] et [illegible]
[illegible] ad [illegible] non [illegible] [illegible] quod [illegible]
[illegible] ad [illegible] ad [illegible]
[illegible] ad [illegible] est [illegible] [illegible]
ad [illegible] quod [illegible] est [illegible]
[illegible] non [illegible] est occasio erroris [illegible]
[illegible] occasio erroris [illegible] et [illegible]
[illegible] vocabula [illegible] talia [illegible]
[illegible] ad [illegible] talia [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] talia
[illegible] et non [illegible] talia [illegible] occasio
[illegible] occasio erroris [illegible] non [illegible]
[illegible] et quia [illegible]
et [illegible]

[illegible] est [illegible] non [illegible]
[illegible]
[illegible] non [illegible] non [illegible]
[illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] ultra [illegible] ad [illegible]
[illegible] ultra [illegible]
[illegible] non [illegible] ultra [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] non [illegible] ad [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] recollecte.

[illegible] et [illegible] quod [illegible] collectio [illegible] est [illegible]
[illegible]
[illegible] quod non [illegible] collectio [illegible]
[illegible] quod non [illegible] non [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] collectio [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] 102
[illegible]

[illegible]

Assignato aut[em] gen[er]e et sp[eci]e [...] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[U]tra q[uo]d quer[itur] ... ad ... sit individualis s[ub]st[anti]a ...

... [illegible] ...

... apparet ... possit ...

... [illegible]

plur[illegible] quia quantitas [illegible] reputabit aliam rem [illegible] [illegible] [illegible]
quantitas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quantitas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quantitas [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quia alia res [illegible] [illegible] res [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

Con(tra) implicat contradictionem quod ad sit quantitas individualis in solido [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Individua q° dicu[n]t[ur] hic modo | q[ui]a ex p[ro]p[ri]etatib[us] [con]sistit [illegible] | quar[um] collectio nu[m]q[uam] in alio e[ss]et | [illegible]
p[ro]p[ri]etates nu[m]q[uam] in alio quoli[bet] erunt p[ar]ticulari | [illegible] que sit
[illegible] | dico aut[em] ea q[ue] [illegible] ex p[ro]p[ri]etatib[us] erunt [illegible]
plurib[us] [illegible] aut in omnib[us] p[ar]ticularib[us] [illegible]
[illegible] quae dicu[n]tur individua
[illegible] q[ue] nu[m]q[uam] reperit[ur] in alio [illegible]
[illegible] individua reperit[ur] [illegible]

[illegible]

Continuatur igitur medium in subiecto et in subiecto quem totum [illegible] generum medium ad partes in [illegible] totum et pars sed pars [illegible] altius totum [illegible] non altius sed aliis partibus cum totum est. Deinde [illegible] et de [illegible] et [illegible] generalissimum et [illegible] specialissimum [illegible] eadem et in [illegible] est medium et [illegible] medium [illegible] et [illegible] dicatur sufficienter dictum est.

[illegible]

Differentia vero [illegible] apud ipsum et magis ipse dicatur [illegible]

[illegible]

112

Communiter quidem differre alterum ab altero dicitur quod alteritate differt quadam quomodolibet vel a se vel ab alio; differt enim Socrates a Platone alteritate, et ipse quidem a se vel puero vel iam viro vel faciente aliquid vel quiescente et semper aliquo habendi alteritatibus.

[illegible]

Ppe aut diffe ab alio dicitur quod inseparabili accidente ab alio dift. Inseparabile accid est ut nasi curvitas, cecitas oculorum, cicatrix cum consolidata est [illegible]

[illegible]

[illegible]

dicta magis proprie dicta est tunc qui potest esse minus concludi videlicet [illegible] que
[illegible] differentie ablativa [illegible] ut [illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

Universaliter quidem omnis differentia facit alterum tantum adveniens. Sed illa que communiter et proprie alteratum. Illa vero que magis proprie aliud. Differentiarum autem alie quidem alteratum faciunt, alie quidem aliud. Ille vero que faciunt aliud specifice vocantur, ille vero que alteratum faciunt simpliciter differentie. Animali namque differentia adveniens rationale aliud facit et speciem animalis. Illa vero que est movendi alteratum solum a quiescente facit. Quare hec quidem aliud, ille vero alteratum solum. Secundum igitur facientes aliud divisiones fiunt a generibus in species et diffinitiones assignantur que sunt ex genere et huiusmodi differentiis. Secundum autem has que solum alteratum faciunt alteraciones sola consistit et aliquo modo se habendi permutationes.

[illegible]

[illegible] ... alteratum ... [illegible]

... alteratum ... [illegible] ... quod ab alio distinctum ... [illegible]

... alteratum ... alteratum ... [illegible]

... quod ab a[liquo] ... distinct[um] et ... in divisione. De replicatione dicta magis ... [illegible]

... fit distinctione ... et fit alteratum ... [illegible]

... quia dicta magis ... fit distinctione ... [illegible]

... distinctas ... ad multos ... [illegible]

et ... dicta ... et ... faciunt alteratum ... [illegible]

et quod ... tempore ... dicta ... fit alteratum ... [illegible]

... alteratum ... alteratum ... [illegible]

... fuisse alterum ab alio ... [illegible]

... alteratum ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

De acceptationibus ...

[S]uppositionibus iam visis inchoari ... est divisio aliarum quarundam separabilium, aliarum inseparabilium, ut moveri et quiescere et sanum esse et egrum et omnia quecumque huius proxima sunt separabilia; sunt aliud aquillum esse vel simum vel ... inseparabilia sunt ...

[illegible]

Inseparabilium vero alie quidem sunt per se alie per accidens. Nam rationale per se
homini et mortale et disciplinae susceptibile. Aquilinum autem esse
et simum esse secundum accidens non per se. Ille vero que per se sunt in ratione
substantie accipiuntur et faciunt aliud. Ille vero que secundum accidens sunt
non in ratione substantie accipiuntur nec faciunt aliud sed alteratum.
Et ille que sunt per se non suscipiunt magis et minus. Ille vero
que secundum accidens sunt vel per se inseparabiles sunt
intensionem et remissionem recipiunt. Nam neque genus magis et
minus dicitur [illegible] neque generis differentie secundum quas dividitur.
Ipse enim sunt que uniuscuiusque rationem complent. Esse autem uni-
cuique unum et idem neque intensionem neque remissionem suscipiens
est. [illegible] Cum igitur tres species differentie considerentur, et tamen hee sunt
separabiles, hee vero inseparabiles, et rursus inseparabilium hee quidem
per se, ille vero per accidens [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Rursus earum que sunt per se differentiarum alie sunt secundum quas dividimus genera in species, alie vero secundum quas que divisa sunt specificantur. ut cum per se differentie [illegible] animalis sint animati et sensibilis, rationalis et irrationalis, mortalis et immortalis, ea quidem que animati et sensibilis est differentia constitutiva. Est autem animal substantia animata sensibilis. Ea vero que est mortalis et immortalis, rationalis et irrationalis divisive sunt animalis differentie. Per has enim genera in species dividimus. Sed hee que sunt divisive differentie generum completive sunt et constitutive specierum. Dividitur enim animal rationali et irrationali differentia et rursus mortali et immortali differentia.

Sed ea que est rationalis et mortalis constitutive sunt hominis; alie vero que sunt rationalis et immortalis dei; alie vero que sunt irrationalis et mortalis irrationalium animalium. Sic autem et supreme substantie cum divisiva sit animati et inanimati differentia, et sensibilis et insensibilis, animata et sensibilis congregate ad substantiam animal perficiunt. Quoniam igitur eedem aliquo modo accepte fiunt constitutive, alio autem modo divisive, specifice omnes vocate sunt. Et hiis maxime opus est ad divisiones generum et ad diffinitiones; sed non hiis que sunt secundum accidens inseparabile, nec magis hiis que sunt separabiles.

[illegible]

[illegible]

Quas etiam determinatas dicunt [illegible] est qua habundat
[illegible] cum ab alio plus [illegible] et multe [illegible]
[illegible] est [illegible] unde debet [illegible] necesse cum [illegible]
[illegible] debet [illegible] Sed quemadmodum
[illegible] actu non ullam
[illegible] que [illegible] aliquid sit [illegible] necesse [illegible]

[illegible]

[illegible]

Differentia autem communiter sic dicta est que de pluribus et differentibus specie in eo quod quale predicatur ut rationale et mortale de homine predicatur in eo quod quale est sed non in eo quod quid. Quid enim homo est interrogantibus nobis conveniens est dicere animal, quale enim animal rationale et mortale convenienter assignabimus.

[illegible]

[illegible]

[illegible] pro celo aqua sunt [illegible] celo aliud accidens aqua sunt [illegible]

[illegible]

[illegible]

Describitur autem quod dicitur contrarium / contraria quod aptum natum est fieri circa
que sub eodem genere sunt / talia ... et ... et que distant
que sub eodem genere sunt ...

[illegible]

[illegible]

Assignant autem causam et hoc est quia materia est qua dicit esse
puncta[?] ... dicit minime ... sunt enim multa
et unum et multa sed additum solo separat non ab illis
Ab eo non sunt et non et di... sed materie apparitio dispergit
non ab illis ... est ... quia dicit esse ...

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[S]ecundus autem pervertates et speculabiles differentiam dicunt [illegible]
quaelibet composita quae sub eodem genere sunt dividentem esse differentiam
Sed quod ad esse conducit et quod cuius quod est esse rei . puta est
necesse enim quod aptum natum navigare est hominis differentia cum sit [illegible]
[illegible] differentia cum aliud licet apta nata sint ad navigandum
alia vero minime considerantur quod ab aliis sed aptum natum ad
navigandum non est completivum speciei necesse enim [illegible] sed aptitudo
quaedam est [illegible] non est talis qualiter cum sint specie vocantur
differentiae sicut ergo [illegible] differentiae quaecumque alterum [illegible] faciunt speciem
et quaecumque in eo quod quale sit accipiuntur [illegible]

[illegible]

129

[illegible]

[illegible]

Specierum vero quadripharia[m] dividunt [illegible]

[illegible]

Nam et id quod soli a[n]i[m]i speciei accidit et si non

sunt ut hanc esse medicum vel geometram [illegible]

[illegible]

[illegible]

Et quod soli et [illegible] ut homini in senectute canescere

[illegible]

133

~~1040~~

[illegible]

Neque soli et semper et omni ut homini esse risibile, nam et si non semper rideat, tamen risibile dicitur non quia iam rideat, sed quia aptus natus est ad ridendum. Hoc autem ei semper est naturale et equo hinnibile. Hec autem proprie propria nominantur quoniam et convertuntur: quicquid enim hinnibile est equus est, et quicquid equus est hinnibile est, et si homo, risibile, et si risibile est, homo est.

[illegible]

Proprium est [illegible] ... [illegible]

[illegible]

Accidens est quod adest et abest preter subiecti corruptionem

[illegible]

Contra proprium [illegible]

[illegible]

Notandum [illegible] dicere et [illegible] forma substantialis [illegible] non forma accidentalis et [illegible] dicit
[illegible] quod forma substantialis non [illegible] esse simul [illegible] Sed ut forma
accidentalis [illegible] Sed dicit quadruplex primo quod forma substantialis advenit
et dat [illegible] materie [illegible] et advenit [illegible] ad actum
[illegible] Sed forma accidentalis advenit [illegible] in actu et dat [illegible]
Secundo dicit [illegible] forme substantialis [illegible] causatur [illegible]
Sed [illegible] forme accidentalis [illegible] causatur [illegible]
3o dicit quod [illegible] forma substantialis [illegible] sua materia [illegible] materia [illegible] intelligitur
in analogia ad formam / Sed [illegible] accidente [illegible]
4o dicit quod licet forma substantialis [illegible] complete [illegible] complete
Sed forma accidentalis non [illegible] complete [illegible] complete [illegible]

[illegible]

[illegible]

Contra [illegible]

[illegible]

[illegible]

Dividit(ur) aut(em) in duos, in separabile (et) inseparabile. Namque dormire separabile accidens est, et inseparabiliter nigrum esse corvo et ethiopi accidit. Potest autem subintelligi corvum albu(m) et ethiopem nitere candore, sine colore(?) subiecti corruptionem.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Omnibus igitur determinatis que premissa sunt, dico autem ... et ... secundo et ... dicendum est que ... et ... sunt ...

est igitur ... de pluribus ... et de ...

... 24 ... et ... 24 ...

[illegible]

[illegible]

Ad plenius difficultatibus desistendo ~~dicit quod difficile~~ pro 2 ultimo loco sed circa
sunt pro primo loco quod difficile plenius non est sed 2 quod quod ad 7 supplia sed quod
sunt quod difficile quia

Si primum ulterius sunt fiunt tamen non pro qua- | vel sunt medium supplia supple sunt
sunt tamen non magis verum sunt pro abusione 2 | pro quia 2 quod quod

Aut sunt aliquod optime pluribus supplet sunt sunt

vel sunt media supplia supple

Omne vite quod sunt pluribus supplet sunt supponit

Aut quod 2 quod quod quod optime quod licet videtur sed aliis vel optime

Aut non 2 2

Aut sunt et 2 supplet

Aut quod aliquod optime pluribus supplet sunt 2 2

Aut quod 2 quod

Iste est liber predicamentorum Aristotelis cuius subiectum est predicamentum qui predicamenti [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Equivoca dicuntur quorum nomen solum commune est, et secundum illud nomen ratio substantie diversa, ut animal homo et quod pingitur. Horum enim solum commune est nomen, secundum nomen vero ratio substantie diversa. Si quis enim assignet quid sit utrumque eorum quod sint animalia, propriam assignabit utriusque rationem.

[illegible]

~~434~~

166

[illegible]

Univoca vero dicuntur quorum et nomen commune est et ratio substantie eadem ut animal homo atque bos. Communi enim nomine utraque animalia nuncupantur et ratio substantie est eadem. Si quis enim assignet utriusque rationem quid utrique sit esse animalibus, eandem assignabit rationem.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Denominativa dicuntur quecumque ab aliquo solo casu differentia secundum nomen et habent appellationem ut a grammatica grammaticus et a fortitudine fortis.

[illegible]

[illegible]

Corporum que dicuntur alia quedam [illegible] dicuntur ut [illegible] homo vivat. Alia vero sunt [illegible] ut [illegible]. [illegible]

[illegible]

[illegible]

Corpus quae sunt / alia complexio quandoque dicitur / complexio non ullo sunt ut ergo complexio de aquo [illegible] dicitur complexio non ullo [illegible] Alia vero complexio quando sunt complexio aut ullo dicitur. Complexio aut esse dicitur quae cum de aquo sit non sit quod possibile et impossibile est esse [illegible] eo in quo est ut quod [illegible] complexio non ullo dicitur / [illegible] complexio quando est corpore / [illegible] cum color est in corpore. Alia vero complexio [illegible] et ipsa sunt ut [illegible] in [illegible] quando est ut [illegible] complexio non dicitur [illegible]. Alia vero [illegible] complexio sunt [illegible] complexio [illegible] [illegible] / [illegible] complexio est [illegible] complexio [illegible] aut quae sunt [illegible] et [illegible] ullo [illegible]

[illegible]

[illegible] ut [illegible] complexio est complexio [illegible] [illegible] alia alia complexio [illegible] alia dicitur complexio est complexio [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Quando alterum de altero praedicatur ut de subiecto, quaecumque de eo quod praedicatur dicuntur, omnia etiam de subiecto dicuntur, ut homo de quodam homine praedicatur, animal vero de homine, ergo et de quodam homine animal praedicabitur; quidam enim homo est et animal.

446

179

[illegible]

[illegible]

Diversorum generum et non subalternatim positorum diverse sunt species et differentie, ut animalis et scientie; animalis quidem differentie sunt gressibile volatile et bipes, scientie vero nulla harum est, neque enim scientia a scientia differt in eo quod bipes est. Subalternatorum non quidem nihil prohibet easdem differentias esse; superiora enim de inferioribus predicantur.

Unde quecumque predicato dicuntur [illegible] erunt et subiecti [illegible]

[illegible]

[illegible: dense abbreviated commentary, left page, approx. 20 lines]

Singulorum [?]

Eorum que secundum nullam complexionem dicuntur aut est substantia aut quantitatem aut qualitatem aut ad aliquid aut ubi aut quando aut situm aut habere aut facere aut pati. Est autem substantia quidem ut figuraliter dicere ut homo equus, quantitas ut bicubitum tricubitum, qualitas ut album grammaticum, ad aliquid ut duplum dimidium maius, ubi ut in loco in foro, quando ut heri anno, situs ut sedet iacet, habere ut calceatum armatum, facere ut secare urere, pati ut secari uri.

Singula igitur eorum que dicta sunt ipsa quidem in se in nulla affirmatione dicuntur, horum autem ad se invicem complexione affirmatio fit. Videtur autem omnis affirmatio vel vera esse vel falsa. Eorum autem que secundum nullam complexionem dicuntur nihil neque verum neque falsum est ut homo album currit [vincit].

[illegible: dense abbreviated commentary, approx. 25 lines, with marginal notes]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

~~155~~

189

ad utramque partem per quod [illegible] per [illegible] de ipsa [illegible] que [illegible]
[illegible] ad utramque partem per quod [illegible]
[illegible] ad utramque partem [illegible]

[illegible]

potentia non concreta scientia 2a quia p^a scientia est simpliciter 2a autem est
[illegible] in fundo [illegible] in repentando [illegible] significative [illegible]
[illegible] ordinalis in ordinare [illegible] seu impinto [illegible]
[illegible] est in [illegible] scientia [illegible] est [illegible] agnoscitur
[illegible] scientia [illegible] scientia [illegible] ista
[illegible] scientia [illegible] si [illegible]
scientia si autem [illegible] est 2a scientia [illegible] scientia [illegible]
[illegible] 2a scientia 2 [illegible] scientia sit [illegible] alia [illegible]
non [illegible] ficeat [illegible] non [illegible] ficeat
[illegible] ad [illegible] non potentia scientia [illegible] albitum
[illegible] ordinabilis [illegible] impinto [illegible]
[illegible] valde
[illegible]

[illegible]

[illegible]

Substantia autem est que proprie, principaliter et maxime dicitur substare

Vel que neque de subiecto dicitur neque in subiecto est ut aliquis homo et aliquis equus. Secunde substantie dicuntur genera et species quibus ille que principaliter substantie dicuntur insunt. Hec et harum species genera ut aliquis homo in specie quidem est in homine, genus vero speciei animal est. Secunde ergo substantie dicuntur ut est homo atque animal.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Manifestum aut est p(ro)p(ter) que dicta sunt / q(uonia)m cor(pora) que desc(r)ib(un)tur necesse est et nom(en) et r(ati)o(ne)m de subiecto p(re)dicari ut ho(mo) de subiecto aliquo ho(m)i(n)e p(re)dicat(ur) ~~nom(en) et r(ati)o p(re)dicat(ur) de subiecto Eorum vero que in subiecto sunt in pluribus quidem~~ quid (enim) ho(mo) et ho(mo) (est) et al(ia) r(ati)onale mortale sicut in 2o r(ati)o p(re)dicat(ur) de subiecto. Eorum vero que in subiecto sunt in pluribus quidem neq(ue) nomen de subiecto neq(ue) r(ati)o p(re)dicat(ur) / in aliquibus aut(em) nom(en) nichil quid p(ro)hibet aliq(uan)do p(re)dicari de subiecto / r(ati)o(ne)m vero i(m)possibile est ut albu(m) cu(m) in subiecto corpore sit p(re)dicat(ur) de subiecto. dicit(ur) enim corpus albu(m) r(ati)o vero albi nu(m)q(uam) de corpore p(re)dicat(ur). Cetera vero o(mn)ia aut de subiectis dicu(n)t(ur) p(ri)ncipalibus substa(n)ciis aut in subiectis eis sunt. Hoc aut(em) manifestum (est) ex hiis que p(er) singula p(ro)ponent(ur) ut a(n)i(m)al de ho(m)i(n)e p(re)dicat(ur). Ergo et de q(u)o(d)a(m) ho(m)i(n)e. Nam si de nullo aliquorum ho(m)i(n)um nec o(mn)i(n)o de ho(m)i(n)e. Rursus color in corpore. Ergo in aliquo corpore nam si non in q(u)o singulorum nec o(mn)i(n)o in corpore. Alia o(mn)ia aut de subiectis dicu(n)t(ur) p(ri)ncipalibus substa(n)ciis aut in subiectis eis sunt. Si igitur p(r)ime substa(n)cie non sunt i(m)possibile (est) aliquid ceterorum esse. Alia ~~enim~~ enim o(mn)ia aut de subiectis eis dicu(n)t(ur) aut in subiectis eis sunt.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Cedrum vero sterilem magis sterile est quam genus arborum generans. Similiter non est simile spe. Si quis enim assignet primam speciem quid sit cinamonum et quem fructum assignabit speciem qua genus prefert ut quidam hominem assignando manifestius assignabit hominem quam aliud cum magis proprium atque homines [illegible] Et ad aliquam arborem [illegible] manifestius assignabit cedrum arborum [illegible] plantarum amplius plures sube [illegible] quam aliis omnibus subsunt et alia enim de ipsis [illegible] de ipsis [illegible] ideo magis sube [illegible] Quemadmodum vero sube [illegible] alia enim [illegible] ita se [illegible] ad genus sub [illegible] enim de speciebus [illegible] species vero de quibus nunc [illegible] magis [illegible] substantia. Species vero [illegible] nichil magis alteram alteram [illegible] Nichil enim familiarius assignabit de aliquo homine hominem [illegible] quam de aliquo equo equum [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ... composita ... [illegible]

... [illegible] ... et unde plures ... [illegible]

ad invicem et equales ... [illegible]

... [illegible]

... [illegible] ... distincti

Dicto autem ... sola aliquis ... et ipsis ... dur.

Sola ... medietas ... quod ... que ... [illegible]

assignabit quod ... assignando similiter assign...

... et manifestius ... quod ... [illegible]

... assignet ... ut albedo et ... [illegible]

... sola ... ipse ... Amplius ... [illegible]

... Quemadmodum autem ... eo quod ... sub

... ipsis ... quia ... et reliqua ... se ... [illegible]

... reliqua ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

Commune est autem omni substantiae in subiecto non esse. Prima namque substantia neque in subiecto est neque de subiecto dicitur. Secundarum autem substantiarum constat quidem et sic quod nulla in aliquo subiecto est. Homo enim de subiecto quidem aliquo homine dicitur, in subiecto vero nullo est; non enim in homine est. Similiter autem et animal de subiecto dicitur de aliquo homine, in subiecto autem animal non est in aliquo homine. Amplius autem eorum quae in subiecto sunt nomen quidem aliquando nihil prohibet praedicari de subiecto, rationem vero impossibile est. Secundarum vero substantiarum et ratio de subiectis et nomen praedicatur; rationem enim hominis et animalis de aliquo homine praedicabis. Quare non erit substantia eorum quae in subiecto sunt. Non est autem hoc substantiae proprium, sed et differentia eorum est quae in subiecto non sunt. Bipes namque et gressibile de homine praedicatur, in subiecto vero nullo est; non enim in homine bipes est neque gressibile. Ratio quoque differentiae de illo de quo praedicatur dicitur, ut si gressibile de homine praedicatur, et ratio gressibilis de homine praedicabitur; est enim homo gressibilis. Non vos autem conturbent substantiarum partes, quae sunt ita in toto quasi in subiectis sint, ne forte cogamur aliquando eas substantias dicere non esse; non enim sic sunt in subiecto ut dicuntur esse quae tamquam partes sunt in aliquo. Recipiunt alium

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Insunt sonis et dimis ex hiis omnia [illegible] pri[illegible]. Omnia
enim que ex hiis sunt aut de individuis sunt aut de spe
ciebus [illegible] secundum nulla [illegible] ...
[illegible] speciebus [illegible] individuis sunt [illegible]
at de spe et individuis [illegible] aut et de speciebus et de
individuis [illegible] sunt [illegible]
specierum generum [illegible]
et de [illegible] aut et [illegible] suscipiunt spe
[illegible] individua [illegible] aut [illegible] et
[illegible] et differentiis [illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Videtur autem omnis substantia hoc aliquid significare et in primis substantiis in-
dubitabile et verum est quoniam hoc aliquid significat; individuum enim est et unum
numero quod significatur. In secundis autem substantiis videtur quidem similiter appellationis
figura hoc aliquid significare, quando quis dixerit hominem vel animal; non tamen
verum est, sed magis quale quid significat; neque enim unum est quod subiectum est quemadmodum
prima substantia, sed de pluribus homo dicitur et animal. Non autem simpliciter quale quid
significat, quemadmodum album; nihil enim aliud significat album quam qualitatem. Genus
autem et species circa substantiam qualitatem determinant; qualem enim quandam
substantiam significant. Plus autem in genere quam in specie determinatio fit; dicens
enim animal plus complectitur quam hominem.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Videt[ur] aut[em] s[ub]st[anti]a no[n] suscipe[re] mag[is] [et] mi[nus] / dico aut[em] [illegible] no[n] q[uia] s[ub]st[anti]a no[n] [illegible]
s[ub]st[anti]a mag[is] [et] mi[nus] / h[oc] aut[em] dictu[m] est [illegible] u[na] [illegible] s[ub]st[anti]a / [illegible]
ip[s]am q[uo]d est no[n] dic[itur] mag[is] [et] mi[nus] ut est h[ec] s[ub]st[anti]a homo no[n] est mag[is]
et mi[nus] ho[mo] [illegible] ipse a se / [illegible] ab alt[er]o alt[er] / Sicut e[st] album alt[er]u[m]
alt[er]o mag[is] album / et bonu[m] alt[er]u[m] alt[er]o mag[is] / [illegible] ipsu[m] a se mag[is]
[et] mi[nus] dic[itur] ut corp[us] / cu[m] album sit mag[is] album [illegible] esse [illegible]
p[ri]us et cu[m] calidu[m] sit mag[is] [et] mi[nus] calid[um] dici[tur] / Subst[anti]a ve[ro] no[n] dici[tur]
[illegible] homo mag[is] [illegible] ho[mo] q[ua]m p[ri]us [illegible]
que s[ub]st[anti]e sunt / [illegible] no[n] suscipit s[ub]st[anti]a mag[is] [et] mi[nus] [illegible]

[illegible]

[illegible] ignis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] ignis ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] talis ignis [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ignis [illegible] talis ignis [illegible] [illegible] magis [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] planta [illegible] [illegible] [illegible] est animatum [illegible] planta [illegible] [illegible] est magis [illegible]

[illegible] planta [illegible] [illegible] magis [illegible] [illegible] est [illegible] planta [illegible] magis [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] magis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

planta est magis [illegible] [illegible] [illegible]

Utrum species lapidum [illegible] diversis [illegible] [illegible] [illegible] magis etiam [illegible] [illegible] lapides ignei [illegible] [illegible] [illegible] magis et minus [illegible] [illegible] una domus est magis lapidea quam alia [illegible] est magis ignea [illegible] [illegible] [illegible] magis [illegible] quam alia [illegible] est unum vinum est magis [illegible] quam aliud [illegible] [illegible] una [illegible] magis [illegible] quam alia [illegible] diligit [illegible] est magis [illegible] quam diligit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ignei [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] lapides [illegible] ignei [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] magis [illegible] [illegible] [illegible] lapides [illegible] ignei [illegible] ignis [illegible] [illegible] [illegible] magis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] magis [illegible] quam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quam [illegible] [illegible] est unum vinum [illegible] magis [illegible] quam aliud [illegible] unum vinum [illegible] magis [illegible] [illegible] [illegible] quam aliud [illegible] est [illegible] [illegible] magis et minus [illegible] quam [illegible] diligit [illegible] magis [illegible] quam [illegible] [illegible] diligit [illegible] [illegible] [illegible] quam diligit [illegible]

Maxime vero proprium substantie videtur esse quod cum una et eadem sit numero contrariorum susceptiva est. Et de aliis quidem non videtur esse quod ...
... non sit proprium quod cum sit unum numero susceptibile contrariorum est
velut color qui est unum et idem numero, non erit album et nigrum
neque eadem actio et una numero prava erit et studiosa. Similiter
autem et de aliis que non sunt substantie. Substantia vero cum una et eadem sit numero
capax est contrariorum ut quidam homo cum unus et idem sit numero aliquando
niger aliquando vero sit albus et calidus et frigidus et pravus et studiosus.
In aliis autem nullis aliquid tale videtur. Nisi quis forsitan
instet dicens orationem et opinionem esse huiusmodi. Eadem enim oratio et vera
verus et falsa esse videtur velut si vera sit oratio sedere quendam
surgente eo falsa fiet. Similiter et de opinione. Si quis enim vere putet
sedere aliquem surgente eo falsa videtur ei eadem opinio de eo
... et si quis hoc suscipiat, sed tamen modo et ea que de substantiis
sunt ipsa mutata susceptibilia fiunt contrariorum. Frigidum enim de calido factum
mutatum est. Alterum enim factum est et nigrum ex albo et studiosum
ex pravo. Similiter autem et de aliis unumquodque mutationem suscipiens
susceptibile est contrariorum. Oratio autem et opinio ipsa quidem omnino immobilia
permanent ... cum vero res moveatur contrarium circa eam fit. Oratio namque
permanet eadem ... quod sedeat aliquis, cum vero res mota sit aliquando
quidem vera aliquando falsa fit. Similiter autem et de opinione. Quare proprium
utique erit substantie quod secundum suam ipsius mutationem capax
sit contrariorum. Si quis ergo hec etiam recipiat orationem et opinionem dicens
... susceptibilia esse contrariorum, non erit verum
... non ... quod ... aliquid recipiat contrariorum
susceptibilia esse dicuntur sed eo quod circa alterum aliqua passio facta sit. Nam
in eo quod res est vel non est, oratio in eo ... esse vera vel falsa dicitur
non in eo quod ipsa capabilis sit contrariorum. Simpliciter autem a nullo neque
oratio movetur neque opinio. Quare non erunt susceptibilia contrariorum cum
nulla in eis passio facta sit. Sed ... substantia quod ipsa recipiat contraria
... susceptibilis dicitur esse contrariorum. Languorem enim et sanitatem suscipit
et candorem et nigredinem et unumquodque talium ipsa suscipiens ... contrariorum est
susceptibilis dicitur. Quare proprium erit substantie quod ... idem sit et unum numero secundum suam
mutationem contrariorum esse susceptibilem. De substantia quidem hec dicta sunt.

Est proprius post ... perfectius et ultimum ... duo ...
... instaurant ... ubi ... forsan instet ...
... esse susceptibile contrariorum secundum suam mutationem cum sit unum et idem numero
... proprius ... abest ... quia illa ... instantias ...
... differentie ... prave ... ipso substantie ... aliorum ...
... cum ... quia ... ipse ...
... ista ... secundo ... principaliter ...
... secundum suam mutationem ... esse ... et ... susceptibile
contrariorum ... secundum ... ultimate ...
ultimate et ... quia ... est ... ista ...
... debet ... proprius ... et idem numero ...
... mutationem est ... quia secundo ... esse ...
susceptibilis contrariorum ... susceptibilis contrariorum ...
... substantie ...
... secundum suam mutationem ...
... mutationem ...
... quia ... contraria ...
... susceptibile ...
... ista ... proprius ...
...
...
... secundum ...
... contraria ...
... quia ... et ... ista ... proprie ...
... quia ...
... et ... ista ...
... contraria ...
... qui ...
... quia ...
... contrariorum ...
... ista ...
... susceptibilis ... quia ... contraria ...
...
... ista ...
... susceptibile ... contraria ... mutationem ... intelligentia ...

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible marginal note at top]

Circa predicta queritur primo quid sit quantitas. [illegible] quantitas [illegible] quod aliquid dicitur esse quantum [illegible] diffinitione [illegible]

[illegible]

ut et quantum non potest diffiniri [illegible]

[illegible]

Quantitatis aliud continuum, aliud discretum, et aliud quod ex quibusdam partibus positionem ad se invicem habentibus constat, aliud autem ex non habentibus positionem [illegible]

[illegible]

2

Est autem discreta quantitas ut numerus et oratio. Continua vero ut linea, superficies, corpus. Amplius autem praeter haec tempus et locus. Partium enim numeri nullus est communis terminus ad quem copulantur partes eius, velud quinque et quinque si sunt ad decem particule, ad nullum communem terminum copulantur quinque et quinque, sed semper discreta sunt; sed et tria et septem ad nullum communem terminum copulantur, sed semper discreta separata sunt. Sed autem oratio discreta quantitas est manifestum; mensuratur enim sillaba longa et brevi. Dico autem eam vocem orationem prolatam; ad nullum enim communem terminum particule eius copulantur. Nec enim communis terminus est ad quem sillabe copulantur, sed unaqueque divisa est secundum seipsam. Linea vero continuum est; potest enim sumere communem terminum ad quem partes eius copulentur, punctum, et superficiei ad lineam; plani namque particule ad quendam communem terminum copulantur. Similiter autem et in corpore poteris sumere communem terminum, lineam vel superficiem, que corporis particulas copulet. Est autem talium tempus et locus; presens enim tempus copulatur ad preteritum et ad futurum. Rursus locus continuorum est; locum enim quendam particule corporis obtinent, que particule ad quendam communem terminum copulantur; ergo et loci particule, quas obtinent corporis particule, ad eundem terminum copulantur ad quem et corporis particule. Quare continuum erit et locus; ad unum enim communem terminum particule eius copulantur.

Sed amplius. In ista parte philosophus declarat membra divisionis predicte, et dividitur in duas partes: in prima parte declarat membrum primum divisionis, in secunda parte declarat membrum secundum divisionis; secunda ibi "amplius autem". [illegible]

[illegible]

Utrum iste differentie continui et discreti sint differentie per se quantitatis. [illegible]

[illegible]

[illegible]

Quantitas

magnitudo que est continua — multitudo que est discreta

linea ulna
stadium miliare
tempus passus

altitudo
infinita multitudo
beatitudo angelorum
infinita corporis
infinita inclinatio

multitudo simplex
2 3 4 5 6
4 8 9 10 1

numerus compositus
11 12 13 14
[illegible]

superficies
ager campus
planaries
superficies

corpus
...

[illegible]

[illegible]

et profunditas sunt ... continui ... et tamen non sunt ... [illegible]

... tempus ... constituunt ... [illegible]

... tempus ... distantia ... [illegible]

... distinctio ... [illegible]

... et ... distantia ... tempus ... [illegible]

... [illegible] ... linea ... [illegible]

... [illegible] ... ad ... [illegible]

ad linea ... ad ... [illegible] ... linea ... [illegible]

... linea ... [illegible]

... latitudo ... profunditas ... ad ... longitudo ... ad

... latitudo ad ... profunditas ad ... latitudo

... latitudo ... profunditas ... longitudo ... [illegible]

... [illegible] ... latitudo ... tempus ... [illegible]

... [illegible]

... [illegible]

... [illegible] ... distantia ... [illegible]

... [illegible]

... [illegible] ... tempus ... [illegible]

... [illegible] ... ad ... [illegible]

... distincti et ... tempus

... [illegible] ... distincta ...

... tempus ... [illegible]

... linea ... [illegible]

... [illegible]

... distincte ... [illegible] ... est

... [illegible] ... tempus ... [illegible]

... [illegible]

... [illegible]

... [illegible] ... linea ... [illegible]

... linea ... [illegible]

... [illegible] ... linea ... [illegible]

... [illegible] ... linea ... [illegible]

... linea ... [illegible]

... [illegible]

... linea ... [illegible] ... diametros ...

... diametros ... linea ... [illegible]

... linea ... [illegible]

Amplius alia non quando constant compositis que [illegible] sunt partium adsequuntur quibus. Alia autem composita non quibus partium, ut linee quando partes partium sunt adsequuntur. Singule [illegible] cum sint est aliquid, et habens unde primam et assignans unumquodque ubi sunt est in plano et ad quam partem reliqua certa copulantur. Similiter autem et partes plani sunt aliqua partium. Similiter autem corporis unumquodque ubi iacet et que copulantur adsequuntur. Sed differunt quidem et loci partes in unum non potest. quamvis perspiciens quas partes eius partium teneant aliqua adsequuntur, aut sit situm alicubi, aut aque partes adsequentes convenient. Sed magis ea que sunt temporis nichil enim permanet compositis temporis, quod autem non est permanens, quomodo sit habebit aliqua positionem, sed magis ordinem quendam dices in eo quod partis. Idem et quando temporis prius et non posterius. Et de numero similiter, in uno quidem eo quod prius unum unum, quam duo, et duo quam tria, et sic ordinem habebit aliquam positionem omnino non accipies. Et oratio similiter. Nichil enim partium eius permanet sed quando dictum est, et non sit amplius accipi, non erit partis partium eius, siquidem nichil permanet. Igitur alia compositis adsequuntur positionem partibus constant, alia composita quibus partium.

[illegible]

[illegible]

ta p alicua [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Amplius quantitatibus non nichil est contrarium. In diffinitis enim nichil est contrarium, ut bicubito vel tricubito vel superficiei vel alicui talium nichil est contrarium, nisi quis dicat multa paucis contraria vel magnum parvum. Horum autem nichil est quantitas, sed magis ad aliquid sunt. Nichil enim per se ipsum parvum aut magnum dicitur, sed ad aliquid refertur. Nam mons quidam parvus dicitur, milium vero magnum, eo quod est sui generis maius sit, illud sui generis minus. Ergo ad aliquid eorum est relatio. Nam si per se ipsum parvum aut magnum diceretur, numquam mons quidam parvus, milium vero magnum diceretur. Rursus in vita quidem homines plures esse dicimus, in civitate vero paucos, cum sint eorum multiplices, et in domo quidem multos, in theatro vero paucos, cum sint plures. Amplius bicubitum tricubitum et unumquodque talium quantitatem significat, parvum vero vel magnum non significat quantitatem, sed magis ad aliquid esse videntur; etenim ad aliquid spectat magnum vel parvum. Quare manifestum est quoniam hec ad aliquid sunt. Amplius sive aliquis ponat ea esse quantitates sive non ponat, nichil erit illis contrarium. Quod enim non est sumi per se ipsum, sed ad alterius relationem refertur, quomodo erit aliquid contrarium? ut si non relativa, sicut quidam dicat, tamen nichil quantitas non habebit contrarium etc.

[illegible]

[illegible]

221 228

[illegible]

[illegible]

229

Amplius si sit magnum et parvum contraria, contingit idem simul contraria suscipere et ea sibi ipsa contraria esse. Contingit enim simul idem parvum esse et magnum; est enim ad hoc quidem parvum, ad aliud vero hoc idem ipsum magnum. Quare contingit idem magnum et parvum et eodem tempore esse, quare simul contraria suscipiet. Sed nihil est quod videatur simul contraria posse suscipere, ut in his quidem quae susceptibilia contrariorum esse videntur, sed non suscipit unus eodem tempore. Verum nullum est simul sanum et aeger, nec album et nigrum simul; nihil aliquid suscipit contraria simul. Accidit ad suscipit contraria simul. Et eadem sibi ipsis contingit esse contraria. Verum si parvum et magnum contraria, idem sit et parvum et magnum, ipsum sibi erit contrarium; sed impossibile ipsum sibi esse contrarium. Non est igitur magnum parvo contrarium, nec multa paucis.

[illegible]

Maxime autem videtur contrarietas locum esse circa quantitatem, sursum enim ad id quod deorsum est contrarium ponunt, locum qui est in medio

[illegible]

[illegible]

Sed non videtur quantitas suscipere magis et minus ut bicubitum vel tricubitum; magis enim est aliud alio magis bicubitum vel ... ut ternarius quaternario; nichil enim magis tria quam quinque et quinque quam tria; neque tempus aliud alio magis et minus ... ut ...

... quantitas non suscipit magis et minus ...

[illegible]

... tunc disputa[tio] ... suscipiunt magis et minus ...

[illegible]

Nouo [illegible] quantitas [illegible] [illegible] magis et minus [illegible] [illegible] [illegible] duplum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] magis et minus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] equalitas [illegible] [illegible] [illegible] magis et minus [illegible] equalitate [illegible] [illegible] magis et minus

Proprium autem maxime quantitatis est proprium equale et inequale dicitur et singulum enim earum que dicta sunt quantitatum et equale dicitur et inequale ut corpus equale et inequale dicitur et numerus equalis et inequalis dicitur et tempus equale et inequale. Similiter autem et in aliis que dicta sunt singulis equale et inequale dicitur. In ceteris vero que quantitates non sunt non multum videtur equale et inequale dici. Magis enim [con]stitutio similis et dissimilis non multum dicitur sed magis similis et albus equale et inequale non multum sed simile dicitur. Maxime quantitatis proprium [illegible] equale vel inequale dici [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] proprium [illegible] equale [illegible] [illegible] equale et inequale dici [illegible] [illegible] equalis vel inequalis [illegible]

[illegible] [illegible] proprium [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vel inequale [illegible] [illegible] [illegible] proprium [illegible] [illegible] [illegible] equale vel inequale [illegible] [illegible] [illegible] corpora [illegible] [illegible] [illegible] corpora [illegible] [illegible] [illegible] equalitas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Nouo 2° ista [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] equalitatis [illegible] [illegible] inequalitas [illegible] [illegible] [illegible] equalitas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] equale vel inequale [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Nouo [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Sequitur 3m punctum relatorum

Circa quod queritur ad aliquid ... [illegible]

[illegible]

quia distinguens sive compositus ad aliquid / et sic non dicitur non disparatum / ad 3m quod licet non est
una composita est ad aliquid / ad 2m distinguens non sive ad aliquid / ad 2m quod sive ab aliquo
ergo non ad aliquid / quod quod ad aliquid et ab aliquo [illegible] relatio / Sic est
dicta sive vel aliquid et non ab aliquo / Quare relatio sive quantum / [illegible]
ad aliquid / quod quod [illegible] relatio est quantum et est ad aliquid / tunc plura
[illegible] / [illegible] / [illegible]
[illegible] relatio sive [illegible] / Quare relatio non [illegible]
[illegible] / ad 2m quod licet non sive [illegible] privatio [illegible] relatio vel actus
[illegible] / ad 2m quod actus [illegible] / ad 2m quod actus
[illegible] / ergo sive [illegible] quod actus [illegible]
[illegible] est actus [illegible] / Quare [illegible] ad aliquid ut est
[illegible] ut [illegible] / non [illegible] quod tunc ad aliquid [illegible]
[illegible]

Quare relatio et ad aliquid sunt [illegible] / 1m non sunt quantum quantum / ad 2m quod relatio
et ad aliquid [illegible] / ad 2m quod [illegible] ad aliquid
ad 2m / quod [illegible] aliquid [illegible] / ad 2m quod licet
est [illegible] ad aliquid sive [illegible] / Secundum ad aliquid et relatio sunt [illegible] ut
[illegible] / [illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible] / [illegible]
[illegible]
Ultimo queritur [illegible] ad aliquid [illegible]
[illegible] / Quare comparantia et disparantia sunt [illegible] ad aliquid [illegible]
[illegible] et [illegible] / quod quod [illegible]
[illegible] / ad 2m quod [illegible]
[illegible]
[illegible] / Quare [illegible] quod
[illegible] comparantia et disparantia [illegible]
[illegible]

Consequitur quintum utrum relationes sint distincte a rebus re-
latis. Vel utrum relationes sint distincte a suis fundamentis. Vel utrum
relationes sint distincte ab aliis ab istis ...

caret et propterea quia pater fit per actionem / et acquirit sibi filium tunc ibi
paternitas esse in potentia / et tunc pater non incipit esse / sed quia pater est pater
et relatio incipit esse pater / igitur quia paternitas incipit esse / quia
respectus patris ad filium [illegible] / et ergo paternitas advenit patri
[illegible] / igitur relatio [illegible]
[illegible] acquisivit filium / et propter
[illegible] paternitas advenit patri / et ergo [illegible]
[illegible] relatio [illegible]
[illegible] quia pater [illegible] filius tunc paternitas [illegible]
[illegible] filium / et tunc pater non [illegible] alius a
respectu ad filium [illegible] filium / et aliquis [illegible] tunc pater
[illegible] relatio [illegible] relatio [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Ad aliquid vero talia dicuntur quecumque hec ipsa que sunt aliorum dicuntur vel quomodolibet aliter ad aliud ut maius id quod est alterius dicitur aliquo enim maius dicitur et duplum alterius dicitur id enim quod est alterius duplum dicitur. Similiter autem et alia quecumque sunt huiusmodi at vero sunt et hec ad aliquid ut habitus affectus disciplina positio. hec enim que dicta sunt hec ipsa que sunt aliorum dicuntur et non aliter ad aliud habitus enim alicuius habitus est et disciplina alicuius disciplina et positio alicuius positio sed et alia similiter. Ad aliquid ergo sunt quecumque id quod sunt aliorum dicuntur vel quomodolibet aliter ad aliud ut mons magnus dicitur ad montem alium magnum enim ad aliud dicitur et simile alicui simile et omnia talia similiter ad aliquid dicuntur. Sunt autem et accubitus statio et sessio positiones quedam positio vero ad aliquid est iacere autem vel sedere vel stare ipsa quidem positiones non denominative vero ab hiis que dicte sunt positionibus nominantur.

[illegible]

Inest autem contrarietas relationi ut virtuti et vitio contrarium est, cum sit utrumque eorum ad aliquid, et disciplina ignorantie; non autem omnibus relationibus inest contrarietas, duplici enim nichil est contrarium, neque vero triplici, nec alicui talium [illegible] [illegible]

[illegible]

Utrum omnia relativa [illegible] ad aliquid sint [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] ista [illegible] calidum [illegible] frigidum [illegible] calidissimum [illegible] frigidissimum [illegible]

[illegible]

Videntur autem magis et minus suscipere relativa, simile enim et magis et minus dicitur, inequale magis et minus dicitur, cum utrumque relativum sit, simile enim alicui simile dicitur et inequale alicui inequalis. Non autem omnia relativa suscipiunt magis et minus, duplum enim non dicitur magis et minus duplum nec aliquid talium [illegible] [illegible] [illegible]

Omnia autem relativa dicuntur ad convertentiam ut servus domini servus dicitur et dominus servi dominus / et duplum dimidii duplum / et dimidium dupli dimidium / et minus maiore minus / et maius minore maius. Similiter autem et in aliis / sed casu aliquotiens differt secundum locutionem ut disciplina disciplinati disciplina / et disciplinatum disciplina disciplinatum / et sensus sensati sensus et sensatum sensu sensatum / At vero aliquotiens non videbuntur converti nisi convenienter ad id ad quod dicitur assignetur / Si enim peccet his qui assignet ut ala si assignetur avis non convertitur ut sit avis ale / Neque enim prius convenienter assignatum est ala avis / neque enim in eo quod avis est ideo avis ala dicitur / sed in eo quod alata est / multorum enim et aliorum ale sunt que non sunt aves quare si assignetur convenienter convertitur ut ala alati ala / et alatum ala alatum / Aliquando autem et forte nomina fingere necesse erit si non sit nomen positum ad quod convenienter assignetur ut remus si navis assignetur non erit convenienter assignatio / Neque enim in eo quod est navis in eo remus eius dicitur / Sunt enim naves quarum remi non sunt / quare non convertitur navis enim non dicitur navis remi / sed forte convenientius assignatio erit si sit quodammodo assignetur remus remitum / remus autem quoquo modo aliter dicitur sit / nomen enim non est positum convertitur autem si convenienter assignetur remitum enim remo remitum est / Similiter autem et in aliis ut caput convenientius assignabitur capitato quam si animali assignetur / Neque enim in eo quod animal caput habet nulla enim sunt alia capita non habentia / Sic autem fortasse facilius

sumuntur quibus non est nomen positum si ab his que prima sunt et ab his ad que convertuntur nomina ponantur ut in his que dicta sunt / ab ala alatum a remo remitum / Omnia igitur que ad aliquid dicuntur si convenienter assignentur ad convertentiam dicuntur / Quoniam si ad quodlibet aliquid assignetur et non ad id ad quod dicitur non convertuntur. Dico autem quoniam neque eorum que indubitanter convertibilia dicuntur et nomina eis posita sunt nullum convertitur si ad aliquid eorum que secundum accidens assignetur / et non ad ea que dicuntur ut servus si non domini assignetur sed hominis aut bipedis aut alicuius talium non convertitur non enim erit convenienter assignatio / Amplius si convenienter assignetur ad id quod dicitur omnibus aliis circumscriptis quecumque accidentia sunt relicto vero illo solo ad quod assignatum est semper ad ipsum dicetur ut si servus ad dominum dicitur circumscriptis omnibus aliis quecumque accidentia sunt domino ut esse bipedem vel scientie susceptibilem vel hominem relicto vero hoc solo quod dominus est semper servus ad eum dicetur / semper enim servus domini servus est / Si vero servus non convenienter ad id ad quod dicitur circumscriptis omnibus aliis relicto vero solo illo ad quod assignatum est non dicetur ad ipsum assignetur enim servus hominis et ala avis et circumscribatur ab homine esse dominum non iam servus ad hominem dicetur cum enim dominus non sit nec servus est. Similiter autem et de aliis relativis admittatur cum enim alatum esse et amplius non erit ala ad aliquid ut non sit alatum non ala erit alicuius / Oportet ergo assignari ad id ad quod convenienter dicitur et si sit nomen positum facilis est erit assignatio si autem non sit forte necesse erit fingere nomen / Si autem sic reddantur manifestum est quoniam omnia relativa convertuntur dicuntur

Postq(uam) p(ro)p(ri)us ... 2(u)m ... dici / q(uod) ... p(ost) ...
... 2(u)m ... et dic(itu)r ... p(ost) ... 2o ...
... adequates

... 3a ... et est ista dici adequate ...
... 2(u)m ... q(uod) dic(itu)r ... compositum ... et ...
... cum ... mutua relatio vel mutua depe(n)-
dentia ... dici adequate ... dici ad mutuitate ... / et dici ad
mutuitatem ... est ... dici ad ... / et ...
... adequatus ... duo ... mutua
... q(uod) unum ... alio ... et ... 2o ... et ...
... q(uod) unum ... ad aliud / ergo ... 2o ...
est ... et ... / ergo ...

[illegible]

contingunt deesse [illegible] deesse quia non inest [illegible] reliquo
[illegible] colorem [illegible] habet [illegible]
[illegible] tercium [illegible]
[illegible] alicui [illegible]
[illegible] qui possunt [illegible]
[illegible] alius [illegible] causae ad oppositum [illegible] est [illegible]

Videntur autem ad aliquid simul esse natura. et in aliis quidem pluribus
verum est. simul enim est duplum et dimidium. et cum sit duplum
et dimidium est. et cum sit dimidium duplum est. Similiter autem
et alia. Simul enim haec auferunt se se ad invicem. Si enim non
sit duplum non est dimidium. et si non sit dimidium non
duplum. Similiter autem et in aliis quaecumque talia sunt. //
Non autem in omnibus relativis verum videtur esse simul esse natura.
Scibile enim scientia enim prius esse videtur. Namque de pluribus
subsistentibus rebus rebus scientias accipimus. in paucis
vero vel nullis quis reperiet simul cum scibili scientiam esse. Amplius
scibile sublatum simul aufert scientiam. scientia vero non ~~prius~~ simul
aufert scibile. scientia enim si scibile non sit scientia non est. scientia vero si
non sit nihil prohibet esse scibile ut circuli quadratura si
est scibilis scientia quidem eius nondum est. ipsum vero scibile
est. Amplius animali quidem sublato non est scientia. scibilia
vero plurima esse contingit. Similiter autem his se habent
et ea quae sunt in sensu. sensibile enim prius quam sensus videtur esse.
Namque sensibile interemptum simul interimit sensum. sensus autem sensibile non
non simul perimit. Sensus autem circa corpus et in corpore est. Sensibili
autem perempto peremptum est et corpus. sensibile enim corpus. corpore
vero non sit perimitur et sensus. quare simul perimit
sensibile sensum. sensus vero sensibile non simul perimit. Animali vero perempto
sensus quidem peremptus est. sensibile vero erit ut corpus calidum
dulce amarum et omnia alia quaecumque sensibilia sunt. Amplius sensus
quidem simul cum sensato fit. simul cum animal fit sensus. sensibile vero

[Marginal note:] [illegible]

[Marginal note:] [illegible]

[Marginal note:] [illegible]

aut est qua est sensatum igneus cum et aqua et alia hgdi
oppositi ipsum ut constat aut sunt qua at. Sit sine
Secunda patet quod sunt possibile esse videtur. Habent
aut questionem utrum ulla forma ad aliquid dicatur. quod non
videtur quia generat hominem quemdam 2 ab forma. Nam
continuus forma non est. Nam neque tale neque partes
adaliquid dicuntur, neque alia linea non dicitur alicuius linea, neque alia
bos alicuius bos dicitur. Similiter autem et partes. Secunda cum
manus non dicitur alicuius quedam manus sed alicuius manus et quedam
caput sed alicuius caput. Similiter autem est de secundis formis utraque
sunt quoddam ... ut lignum non dicitur alicuius lignum, ut bos alicuius
bos, ut lignum alicuius lignum sed alicuius dicitur possessio
[illegible]

diani dici adaequatum. Sed 2a probatur, licet 2um sumatur [illegible] [illegible] adaequatum
[illegible] est [illegible] alius et ablativo [illegible] [illegible] ista [illegible]
de alio [illegible] [illegible] forte dici adaequatum. Sed [illegible] 2o probatur
[illegible] equaliter [illegible] non [illegible] equaliter dicitur adaequatum [illegible]

[illegible]

Si autem non sufficiunt [illegible] ad aliquid quibus [illegible] ipsum esse
est ad aliquid quodammodo se habere. Fortasse aliquis conveniet
ista dicta. [illegible] non diffinitio [illegible] alia relativa [illegible]
[illegible] hoc esse [illegible] quod [illegible] adaequatum [illegible] ipsa [illegible]

[illegible]

[illegible]

Et huius modi [illegible] que sunt ad aliquid diffinitiue sciat et id ad quod diffinitiue sciturus. Manifestum ergo est que sunt ad aliquid palam itaque [illegible] si non nouit [illegible] quoddam [illegible] ad aliquid [illegible] est autem esse quod ad aliquid [illegible] ad aliquid quodammodo se habere et id nouit ad quod quodammodo se habet. Et in singularibus hoc palam. Si quis non nouit diffinitiue quia hoc duplum et cuius duplum [illegible] diffinitiue nouit [illegible] magis diffinitiue nouit [illegible] cuius duplum sit [illegible] si est duplo [illegible] nouit [illegible] autem et [illegible] ad [illegible] nouit [illegible] melius [illegible] est diffinitiue et quod melius [illegible] est diffinitiue nosse [illegible] palam [illegible] quia [illegible] nouit [illegible] ad diffinitiue [illegible] id ad quod [illegible] nosse caput [illegible] et manus [illegible] et hoc singula que [illegible] sunt hoc [illegible] quod sunt [illegible] diffinitiue [illegible] ad quod autem [illegible] diffinitiue [illegible] caput [illegible] manus [illegible] diffinitiue [illegible] et [illegible] ad aliquid [illegible] non sunt [illegible] erit dicere quia nulla substantia est ad aliquid [illegible] [illegible] duo [illegible] diffinitiue [illegible]

252

[illegible]

Fortasse autem difficile est de huiusmodi rebus confidenter declarare nisi saepe [illegible]

pertractata sint. Dubitare autem de singulis non est inutile.

Ista est pars [illegible]

[illegible]

[illegible]

ut p[illegible] [illegible] ut medicus est [illegible]

[illegible]

[illegible]

Differt autem habitus a dispositione quod permanentior et diuturnior est. Tales autem sunt scientie et virtutes. Scientia enim videtur permanentium et eorum que difficile moventur, ut si quis mediocriter scientiam sumat, nisi forte grandis permutatio facta sit vel ab egritudine vel ab aliquo huiusmodi. Similiter autem et virtus, et iustitia et castitas et singula talium non videtur posse moveri nec facile permutari. Dispositiones autem dicuntur que facile et cito permutabiles sunt, ut calor et frigiditas, egritudo et sanitas et alia huiusmodi. Afficitur enim circa has corpus quodam modo, cito autem permutatur et ex calido frigidum fit, et ex sanitate in egritudinem transit. Sic autem et in aliis, nisi forte in his que contingit propter longitudinem in naturam consuetudinis transferri et insanabilis vel difficile mobilis exstat affectus, quam quis et habitum vocet. Manifestum est igitur quod hoc volunt habitudines vocari que sunt diuturniores vel difficile mobiles. Nam qui in disciplinis non multum retinentes sed facile mobiles dicuntur habitum non habere, quamvis sint ad disciplinam peius vel melius dispositi. Quare differt habitus a dispositione quia hoc quidem facile, illud vero difficile et diuturnius mobile. Sunt autem habitus dispositiones, dispositiones vero non esse habitus. Qui enim retinet habitus et quodammodo dispositi sunt ad ea que habent vel peius vel melius. Qui autem dispositi sunt non omnino retinet habitum.

[illegible]

257

[illegible]

[illegible] celestia [illegible] agunt [illegible] et [illegible] ab influxu corporum celestium [illegible]

[illegible] intellectus [illegible] descendet ab influxu corporum [illegible]

[illegible] mutandi vel inducendi [illegible] et [illegible] celestibus [illegible]

Sed [illegible] intellectus [illegible] vegete et [illegible]

[illegible] ut [illegible] qualitas et [illegible] non [illegible]

[illegible] vox [illegible] rauca vel clara [illegible]

[illegible] ut [illegible] qualitas et [illegible] non [illegible]

[illegible] clara vel rauca gravis vel acuta [illegible]

[illegible] non negabat [illegible] plures

facilitate vel difficultate [illegible]

[illegible]

facilius et melius [illegible]

[illegible]

[illegible]

Aliud vero genus qualitatis est secundum quod pugillatores vel cursores vel salubres vel insalubres dicuntur, et simpliciter quecumque secundum naturalem potentiam vel impotentiam dicuntur. Non enim quia disponuntur aliquo modo unumquodque talium dicitur, sed quia habent naturalem potentiam vel facere vel facile vel non pati, ut pugillatores vel cursores dicuntur, non quia sunt dispositi, sed quia habent potentiam hoc facile faciendi; sanativi autem dicuntur eo quod habent naturalem potentiam ut non a quibuslibet accidentibus patiantur; egrotativi vero eo quod habent impotentiam non patiendi. Similiter autem his et molle et durum se habent: durum enim dicitur quia habet potentiam non cito secari, molle vero quia eiusdem ipsius habent impotentiam / [illegible]

[illegible]

Aliud vero genus qualitatis est secundum quod pugilatores vel cursores vel salubres vel insalubres dicuntur et simpliciter quecumque secundum naturalem potentiam vel impotentiam dicuntur. Non enim quia disponuntur aliquomodo unumquodque talium dicitur, sed quia habent naturalem potentiam vel facere quid facile vel nichil pati, ut pugilatores vel cursores dicuntur non quia sunt dispositi sed quia habent potentiam hoc facile faciendi; sanativi autem dicuntur eo quod habent naturalem potentiam ut nichil a quibuslibet accidentibus patiantur; egrotativi vero eo quod habent impotentiam nichil patiendi. Similiter autem his et molle et durum se habent: durum enim dicitur quia habet potentiam non cito secari, molle vero quia eiusdem ipsius habent impotentiam.

[illegible]

[illegible]

esse patet intentio impossibilis / [illegible] via [illegible] valitas [illegible]
vel impossibilis [illegible] dispositio [illegible]
[illegible] aptitudo adinsistendi dispositio et
[illegible]

[illegible]

[illegible]

Tertia vero species qualitatis est passibiles qualitates et passiones
sunt autem huiusmodi ut dulcedo et amaritudo et austeritas et omnia
huiusmodi cognata amplius autem calor et frigus et albedo et nigredo
et quidem hee qualitates sunt manifestum est quecumque enim ista susce-
perint qualia dicuntur, ut mel quidem quia dulcedinem suscipit dulce
dicitur, et corpus album eo quod albedinem suscipiat. Similiter autem
se se habet et in ceteris. Passibiles vero qualitates dicuntur non eo quod ea
que illas susceperint qualitates aliquid patiantur, neque enim
mel quia passum sit aliquid dicitur dulce, neque aliud huiusmodi. Similiter
autem huiusmodi calor et frigus passibiles qualitates dicuntur non eo
quod ipsa que eas susceperint aliquid passa sint, sed quod singulorum
eorum que dicta sunt secundum sensum qualitatum passionis perfectiva

sunt passibiles qualitates dicuntur. Dulcedo enim passionem
quandam secundum gustum efficit et calor secundum tactum.
Similiter et alie. Albedo autem et nigredo et alii colores
non eodem modo huiusmodi que dicta sunt passibiles qualitates dicuntur,
sed quia hee ipse qualitates ab aliqua passione nascuntur.
Quod igitur fiunt propter aliquam passionem multe colorum permu-
tationes manifestum, verecundato enim aliquo rubeus factus
et timente pallidus, et unumquodque aliud. Quare vel
si quis talis a natura talem passionem habet similem colorem
habere oportet, que enim affectio nunc circa verecundiam
accidit corpori, eadem et secundum naturalem passionem eadem fit affec-
tio, ita ut naturalis color similis fit. Quecumque igitur huius
casuum ab aliquibus passionibus difficile mobilibus et per-
manentibus principium sumpserunt passibiles qualitates dicuntur. Sive
enim in naturali substantia pallor aut nigredo facta, qualitas
dicitur, quales enim secundum eas dicimur, sive propter
egritudinem longam sive propter estum aut aliquid tale contigit
vel nigredo vel pallor et non facile restituitur et in vita
permanet qualitates et iste dicuntur. Similiter enim et quales secundum eas
dicimur. Quecumque vero ex hiis que facile solvuntur et cito
restituuntur fiunt passiones dicuntur et non qualitates, non enim
dicimur secundum eas quales, neque enim qui propter verecundiam
rubeus factus est, rubeus dicitur, neque qui palluit propter
timorem dicitur pallidus sed magis quia aliquid passus
sit. Quare huiusmodi passiones dicuntur, non vero minime qualitates. Similiter
autem hiis et passibiles secundum animam qualitates et passiones

dur. quecunque enim mox in nascendo ab aliquibus passionibus fiunt qualitates dicuntur / ut dementia vel ira vel alia huiusmodi / quales enim / et secundum eas dicuntur et iracundi / et dementes / sunt autem et quecunque alie non naturales / sed ab aliquibus casibus facte sunt difficile permutantes / et omnino immobiles / et huiusmodi qualitates sunt / quales enim secundum eas dicuntur. quecunque vero ex hiis que cito permutantur fiunt passiones dicuntur ut si quis contristatus iracundior sit non enim dicitur iracundus qui in huiusmodi passione iracundior est / sed magis ad passus. Quare passiones huiusmodi dicuntur qualitates vero minime

[illegible]

[illegible] ... [illegible]

... odorabile gustabile et tangibile. Aliud est ...

[illegible]

2

[illegible]

Quartum vero genus qualitatis forma vel circa aliquid constans
figura; amplius autem ad haec curvitas vel rectitudo et si quid his
simile est ... quale quid dicitur ... triangulum vel
quadrangulum esse quale quid dicitur et rectum aut curvum. Rarum vero
et spissum et asperum et lene putabuntur quidem qualitatem significare, sed
aliena videntur esse a divisione que circa qualitatem est; quandam
enim quodammodo positionem partium videtur utrumque significare. Spissum quidem eo
quod partes sibi invicem propinque sunt, rarum vero eo quod distant a se invicem;
et lene quidem eo quod in recto sibi partes iaceant, asperum vero eo quod haec quidem
pars superat illa vero sit inferior. Et fortasse alii apparebunt
qualitatis modi, sed maxime dicti hi sunt. Qualia ...

[illegible]

Notandum ... quarta species qualitatis ...

[illegible]

[illegible]

Qualia non sunt que secundum eas denominative dicuntur vel quomodolibet aliter ab hiis, ut a candore candidus, a grammatica grammaticus, et a iusticia iustus. Similiter autem et de aliis. In aliquibus autem eo quod non sint posita qualitatibus nomina, non contingit que dicuntur ab hiis denominative dici, ut cursor aut pugillator qui secundum naturalem potentiam dicitur, a nulla qualitate denominative dicitur; non enim sunt posita nomina potentiis secundum quas isti quales dicuntur, sicut disciplinis, secundum quas pugillatores vel palestrici secundum affectionem dicuntur. Pugillatoria enim et disciplina dicitur qualitas, non a qua denominative dicuntur hii qui ea afficiuntur. Aliquando autem et posito nomine non denominative dicitur quod secundum eam quale dicitur, ut a virtute studiosus dicitur; qui enim virtutem habet studiosus dicitur, sed non denominative a virtute. Non autem in pluribus huiusmodi tale est. Quare qualia dicuntur aut denominative a predictis qualitatibus dicuntur aut aliquo alio modo ab hiis.

[illegible]

[illegible]

Inest autem et contrarietas hijs secundum quod quale dicitur ut iusticie iniusticia et albedo nigredini et alia similiter et ea que secundum eas qualia dicuntur ut iustus iniusto et albus nigro. Non autem in omnibus sed hoc. Rubedini et pallido et huiusmodi coloribus nichil est contrarium qualitatibus existentibus.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Amplius si extitit unum fuit quale palam est et compositum et reliquum erit quale [illegible] singulis alia iuncta [illegible] sit est iustitiam iustitie [illegible] qualis aut est iustitia qualis [illegible] et iniustitia nullo enim aliorum [illegible] aptabitur iniustitie neque [illegible] neque ad aliquid neque ubi neque [illegible] aliud [illegible] sit autem et malus que sunt [illegible] quale ut [illegible]

[illegible]

Suscipit autem qualitas magis et minus. album enim magis et minus alterum altero dicitur et iustum alterum altero magis et minus. Sed et ipsa incrementum suscipit cum candidum namque sit amplius contingit candidum fieri, non tamen omnia sed plurima. iustitia namque an iustitia dicatur magis et minus, sunt quidem qui ambigunt. similiter autem et in aliis affectionibus. Nullus enim dubitat de talibus, iustitia namque an iustitia non multum aiunt magis et minus dici, ut sanitatem a sanitate, minus autem quidem alterum altero sanitatem habere aiunt et iustitiam minus alterum altero dicitur, similiter quidem et grammaticam et alios affectus. Sed tamen ea que secundum ea dicuntur indubitanter suscipiunt magis et minus. grammaticus enim alter altero dicitur et iustior et sanior sic et in aliis. Triangulus vero et quadrangulus non videntur magis et minus suscipere, ut aliqua aliarum figurarum. que enim diffinitionem trianguli suscipiunt et circuli omnia similiter triangula et circuli sunt. Eorum vero que non suscipiunt nichil magis alterum altero dicitur. Nichil enim quadratum magis quam parte altera longior forma circulus est. neutrum enim illorum recipit circuli rationem simpliciter autem si utraque non recipiat eorum que proposita sunt rationem non dicitur alterum altero magis. Non igitur omnia qualia recipiunt magis et minus. Eorum autem que predicta sunt nullum est proprium qualitatis.

[illegible]

Similia vo(cantur) et dissimilia secundum qua(lita)tem ... simile eius et dissimile alterius ... aliud nisi id quod simile est ... et qualis simplic(ite)r et dissimile ...

[illegible]

[illegible]

At vero non decet tacere ut quidam non dicat de qualitate
propter [illegible] multa inposuisse de relativis
hoc est cum et dissimilitudines ~~[illegible]~~ multa hoc quae
ad aliquid sunt esse dicebantur, propter cum dicitur talibus
[illegible] ad aliquid dicitur nihil erit hoc quae singula sunt
[illegible] genus sit ipsum quod est alterius dicitur
alterius enim dicitur disciplina. Eorum vero quae singularia sunt
nihil ipsum quod est alterius dicitur, ut grammatica non dicitur alicuius
grammatica, nec musica alicuius musica, sed forte secundum genus
et hae ad aliquid dicuntur, ut grammatica dicitur alicuius disciplina,
non alicuius dicitur grammatica, et musica alicuius musica non
dicitur sed disciplina. Quare singula [illegible] singula [illegible]
non sunt ad aliquid dicuntur [illegible] singula haec
enim et habemus. Secundum eas enim dicimur quales, habemus enim singulas
scientias. Quare hae erunt etiam qualitates, secundum singulas
sunt [illegible] et quales dicimur. Haec autem non erunt
[illegible] ad aliquid. Amplius si contingeret hoc ipsum
quale et relativum esse, nihil inconveniens est in utrisque hoc
generibus annumerare.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Restat autem facere et pati qualitatem et magis et minus calefacere enim et ad frigidum facere contrarium est et calefieri ad frigidum fieri et delectari ac contristari idcirco recipit qualitates. Hec et magis et minus calefacere enim magis et minus et calefieri magis et minus est. Recipit ergo magis et minus facere et pati. De his itaque tanta dicantur.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Ultra diffinitiones actionis et passionis sunt [illegible]

[illegible]

[illegible]

et amor opalla qui ab oblivisci[...] [illegible] alta[...] [illegible] alta[...] [illegible]
pati[...] Alia aut[em] [illegible] dicit q[uod] oblivio sit qualitas [illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] et [illegible] puta[...]
[illegible]

[illegible]

[N]atura frigida et passiva repugnant contrariis / Item quaelibet qualitas et
ista qualitas intenditur et remittitur ut patet. Item [illegible] quod actio
et passio [illegible] quod passio ista gradatur. [illegible]
facere [illegible] tunc de puncto actionis et passionis tunc de puncto passionis [illegible]
intensive. [D]ico ubi tunc de puncto actionis [illegible] gradatur intensive [illegible]

[illegible]

sed [illegible] tunc [illegible] adaeque [illegible] tunc adaeque [illegible]
[illegible] tunc adaeque [illegible] tunc adaeque [illegible]
[illegible] ut albefiat iste motus [illegible]
qui sit tunc [illegible] illi motus sit [illegible]

[illegible]

[illegible] illi [illegible] actio oppositi [illegible] [illegible] sta [illegible]
[illegible] [illegible] quod actio [illegible] sicut deus [illegible]
[illegible] [illegible] absoluto [illegible] ut [illegible]
[illegible] oppositi [illegible] passi [illegible] [illegible]
[illegible] abstractum [illegible] [illegible]
agit [illegible] deus [illegible] [illegible] passum [illegible]
[illegible] deus agit [illegible] quarto [illegible] ad [illegible] quod [illegible]
valeat [illegible] abstractum [illegible] [illegible] quod [illegible]
[illegible] [illegible] actus [illegible]
ut [illegible] secundo [illegible]
quod [illegible] [illegible] quod [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] appetitur [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible]
quod [illegible] valeat [illegible] [illegible] appello [illegible] [illegible]
[illegible] ego appeto vinum [illegible] vinum appetitur a me [illegible]
appellatio [illegible] [illegible] ego appeto vinum ergo quod appetitur
a me [illegible] vinum [illegible] [illegible]

De iude est autem deus et desitum esse in lignis adach
sunt / quia denuntiatiue apositionibus [illegible] / Derelinquitur ad
[illegible] ubi et quando / eo quod multa sunt [illegible] aliud
dicitur quam quae in principio dicta sunt / quia [illegible]
[illegible] calceatum esse et armatum esse / ubi autem ut in
loco esse / Sed etiam alia quae de eis dicta sunt [illegible]
[illegible] quibus quae dicta sunt sufficiunt. [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Consequenter queritur utrum ubi et quando sint genera [illegible] ab aliis [illegible]

[illegible]

[illegible] de situ [illegible] et quando [illegible] loci [illegible] in quantum [illegible] ubi [illegible]

Distantia temporis [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ... quod non est ... ubi ... [illegible]

[illegible]

[illegible] ... adiacet ... corporis ... [illegible]

[illegible] ... adiacent ... et ... [illegible]

... adiacent ... et ... ymaginaci[ones] ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

Rursus autem solet opponi dicendum est quod unum alteri altero opponi quadrupliciter aut enim ut ad aliquid aut ut contraria aut ut privatio et habitus aut ut affirmatio et negatio. Opponuntur vero unumquodque istorum ut figuraliter dicatur relativa ut duplum dimidio, contraria ut bonum malo, secundum privationem et habitum ut cecitas visui, affirmatio et negatio ut sedet et non sedet. [illegible]

[illegible]

[illegible]

Quarto utrum relativa ut relata opponuntur ea que sunt
opposita dicuntur ut qualibet alterum ad alterum ut duplum
ipsius quod est alterius dicitur / accidit cum duplum dicitur eius
et discipulum disciplina talis sunt contraria sicut / ... disciplina
ipsius quod est disciplinatum / et disciplinatum ipsius.
quod est oppositum / dicitur .i. ad disciplinatum / disciplinatum enim
a qua dicimus disciplinam. Quarto utrum oppositum sit
talis ad aliquid que sunt aliorum dicuntur aut contra
ad invicem ... sunt opposita
... dicuntur

[illegible]

[illegible]

Illa vero que ut contraria opponuntur ipsa quidem a parte utroque
ad se invicem dicuntur, contraria vero non similiter dicuntur ad invicem, bonum
enim mali dicitur bonum sed contrarium. Contrariorum vero
talia sunt ut in quibus nata sunt fieri vel de quibus
predicantur necessarium est alterum ipsorum esse, ipsorum nichil est
medium est. Quorum vero non est necesse alterum ipsorum esse,
horum omnino aliquid medium est sicut ut languor

et sanitas in corpore animalis nata sunt fieri et non necesse est alterum inesse in animalis corpore vel languorem vel sanitatem. Sed et par et impar de numero predicantur et necesse est alterum esse in numero aut imparitas aut paritas esse et inest medium in medio eorum neque inter languorem et sanitatem neque inter imparitatem et paritatem. Contrariorum vero non secundum necessitatem alterum inesse corpori secundum aliquid medium ut nigrum et album in corpore nata sunt fieri et non secundum necesse alterum eorum in corpore esse non enim omne corpus album aut nigrum est. Sed et pravum et studiosum predicantur de homine et de aliis multis et non secundum necessitatem alterum horum inesse illis de quibus predicantur non enim omnia sunt aut prava aut studiosa et non secundum horum medium albi quidem et nigri et fuscum et pallidum et quecumque sunt alii colores. Pravi et studiosi quod neque pravum neque studiosum sed malignus itaque nomina posita sunt contrariis malignus aut nomina quidem in medio assignare non est sed determinatur ut quod neque bonum neque malum neque iustum neque iniustum etc.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

eo quod [illegible] data [illegible] intensior [illegible] arguitur [illegible]

intensissima [illegible] ad [illegible] distantiam [illegible]

[illegible]

[illegible] calidum [illegible]

maior calidus [illegible] maioris distantie [illegible] intensi[illegible]

[illegible] intensissime [illegible]

[illegible] maior [illegible] caliditas [illegible]

[illegible] minima caliditas [illegible] maior caliditas

[illegible] intensissima [illegible] calidum [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Privatio vero et habitus dicuntur circa idem aliquid ut cecitas et visio circa oculum. Universaliter autem dicere est in quo nascitur habitus fieri circa hoc utrumque dicitur. Privari autem dicimus unumquodque habitus susceptibilium quando illud in quo natum est habere nullo modo habet. Edentulum enim dicimus non quod non habet dentes, et cecum quod non habet visum, sed quod cum aptum natum est habere non habet. Quedam enim a nativitate neque visum habent neque dentes, sed non dicuntur edentula neque ceca. Privari vero et habere habitum non est habitus et privatio. Habitus enim est visus, privatio cecitas; habere autem visum non est visus, neque cecitas cecum esse. Privatio enim est quedam cecitas, cecum vero esse non est privatio. Nam si idem esset cecitas et cecum esse, utraque predicarentur de eodem; cecus vero dicitur homo, cecitas vero nullatenus dicitur homo. Opposita autem et hec esse videntur, scilicet privari et habere habitum, tamquam privatio et habitus. Modus enim oppositionis idem est. Nam sicut cecitas visui opposita est, sic cecum esse et visum habere oppositum est.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Amplius ad aliquid omnia reciproca dicuntur, quae convertuntur, ut est corpus quae ad aliquid sunt, utrumque et convertentia ... ad id ad quod dicuntur ... [illegible]

[illegible]

Non autem utrumque ut omnia apparet ... privationem et habitum dicuntur contraria mediata, contrariorum enim contrariorum nihil medium, necesse est in quibus nata sunt fieri aut de quibus praedicantur alterum ipsorum inesse, horum enim nihil medium, quorum necesse alterum inesse susceptibili, ut languori et sanitati ... imparitati ... quorum non aliquid medium, nunquam necesse est omnino alterum inesse, neque enim necesse [illegible] candidum vel nigrum esse, calidum vel frigidum esse; horum enim medium aliquid nihil prohibet esse ... est ad medium, quorum non est necesse alterum inesse susceptibili, praeter illa quibus naturaliter unum inest, ut igni calidum esse et nivi candidum esse ... aut et determinate necesse est alterum esse et non utrumlibet contingit ... non possibile est ignem esse frigidum et nivem nigram, quare omni quidem susceptibili non est necesse alterum inesse, sed solis illis quibus naturaliter unum inest, et his determinate unum non utrumlibet contingit.

[illegible]

Privatio vero et habitus nihil horum quae dicta sunt; non enim necesse semper susceptibili necesse alterum eorum inesse; quod enim nondum natum est habere visum neque caecum neque videns dicitur; quare non erunt talia contraria quorum nihil medium, sed neque quorum medium ... necesse enim aliquando omni susceptibili alterum inesse.

Quando enim iam natum est habere visum, aut caecum aut videns dicetur, et horum non determinate alterum sed utrumlibet contingit ... in contrariis aut quorum ... necesse ... alterum inesse ... determinate ... palam ... medium ... talia omnia opposita sunt ea quae secundum habitum et privationem dicuntur. [illegible]

[illegible]

Amplius in contrariis quidem existente susceptibili possibile est in alterutrum mutationem fieri, nisi alicui naturaliter unum insit, ut igni calidum esse; etenim sanum possibile est languere et album nigrum fieri et calidum frigidum, et studioso pravum et pravo studiosum possibile est fieri; pravus enim ad meliores exercitationes deductus et ad doctrinas vel modicum ad proficiendum, ut melior sit, si vel modicum incrementum sumpserit; palam est quoniam aut perfecte mutabitur aut satis multum incrementum sumet; semper enim mobilior ad virtutem fiat, vel quodcumque susceperit augmentum; et quare verisimile est amplius tale sumere incrementum, et hoc dum sic sit, perfecte in contrarium habitum restituetur, nisi forte tempore prohibeatur. In privatione vero et habitu impossibile est mutationem in alterutrum fieri; ex habitu enim in privationem fit mutatio, ex privatione vero in habitum impossibile; neque enim factus caecus rursus vidit, neque calvus comatus factus est, neque edentulus dentes ei orti sunt.

[illegible]

Quecumque uero contraria et ipsa opposita sunt palam est et ... predicta opposita sunt ... alterum ... alterum ... aliud quidem corpus est ... aut ... falsum ... in ... non ... semper alterum ... uerum esse alterum autem falsum ... neque ... que ad aliquid sunt ... neque ... et priuatione sunt languor et sanitas contraria sunt et neutrum neque uerum neque falsum est / similiter autem neque duplum neque dimidium ... reliqua ... opposita sunt secundum ... neque uerum neque falsum ... iustitia ... ueritas ... omnino autem ... que secundum nullam complexionem dicuntur neque uerum neque falsum est / uero omnia que dicta sunt nulla complexione dicuntur ... [illegible]

Sed ... [illegible]

... [illegible]

ad aliud quod est ... uerum esse ... [illegible] ... et ... [illegible]

In affirmatione uero et negatione ... siue sit siue non sit ... [illegible]

Contrarium autem est bono quidem ex necessitate malum ... palam est per singulorum inductionem ut sanitati languor et iustitie iniustitia et fortitudini debilitas ... malo autem aliquando quidem bonum ... aliquando uero malum ... superabundantie contraria est ... malum ... tali quis inueniet ... in ... uero ... est ... alterum sit et reliquum ... sanitas ... languor ... omnes ... sunt albi albedo quidem ... nigredo ... sanitatem esse ... est socratem languere ... non sit possibile ... non est ... alterum ... sit et reliquum esse ... sit socratem esse sanum ... socratem languere ... autem ... priuationem ... fieri ... languor ... sanitas ... albedo autem ... nigredo ... et ... iustitia ... iniustitia ... autem ...

[illegible]

omnia contraria vel in eodem genere esse vel in contrariis generibus vel ipsa esse
contraria. album enim et nigrum in eodem genere sunt, color enim genus eorum;
iustitia autem et iniustitia in contrariis generibus, huius enim virtus, huius
malitia genus; bonum vero et malum non sunt in genere, sed ipsa sunt
genera aliquorum contraria.

[illegible]

Prius autem alterum altero dicitur quadrupliciter. Primo quidem et proprie secundum tempus,
secundum quod aliquid antiquius et senius dicitur. Secundo autem quod non convertitur
secundum subsistendi consequentiam, ut unum duobus prius; duobus enim consequentibus mox
sequitur unum esse, uno autem non convertitur necesse duo esse. Ideo non
convertitur ab uno consequentia ut sit reliquum; prius autem videtur esse a quo
non convertitur in eo quod est consequentia. Tertio vero secundum quendam ordinem prius
dicitur, quemadmodum in disciplinis et in orationibus; nam in demonstrativis
disciplinis prius et posterius est ordine; elementa enim in geometria
priora sunt descriptionibus, et in grammatica elementa
priora sunt syllabis. Et in orationibus similiter: prohemium enim prius est

narratione ordine. Amplius super ea quae dicta sunt, quod melius et honorabilius
est prius esse natura videtur. Consueverunt autem plurimi honoratiores et magis dilectos
a se priores dicere apud se. Est autem fere quidem alienissimus priorum modus.
Modi igitur qui dicti sunt de priore isti sunt. Videtur autem praeter eos
qui dicti sunt alter esse prioris modus. Eorum enim quae convertuntur secundum
essentiae consequentiam quod alterius quolibet modo causa est, digne prius natura dicitur. Quia vero
sunt quaedam huiusmodi, palam; nam esse hominem convertitur secundum
essentiae consequentiam ad veram de se orationem; nam si est homo, vera est oratio qua dicimus
quia homo est; et convertitur, quia si vera est oratio qua dicimus quia
homo est, sequitur hominem esse. Est autem quidem oratio nequaquam causa ut res
sit; res vero videtur quodammodo esse causa ut sit oratio vera; dum enim
est res aut non, vera aut falsa dicitur. Ideo quinque modis
alterum altero prius dicitur.

[illegible]

Simul autem ~~secundum prius~~ simpliciter dicuntur quidem et proprie quorum generatio est
in eodem tempore / neutrum enim alterorum nec prius nec posterius est
/ simul enim hec dicuntur secundum tempus / natura / aut simul sunt quecumque
convertuntur / quidem secundum esse consequentiam / sed nequaquam est causa alterum
alterius / ut sit ut in duplo et dimidio convertuntur / et enim hec nam
cum sit duplum et dimidium est / et cum sit dimidium duplum est
/ sed neutrum causa est alteri ut sit / dicuntur autem natura simul / et que ex
eodem genere contra se divisa dividuntur ab invicem / Ex diviso autem dicuntur
dividi / que secundum eandem divisionem sunt ut gressibile volatile
aquatile / hec enim alterutrum contra se divisa dividuntur / et sunt
ex eodem genere / Animal namque dividitur in gressibile volatile aquatile
/ et nichil prius et nichil posterius est horum / sed simul priora hec
esse videntur / Dividitur autem et singulum eorum rursus
simpliciter ut gressibile aliud / volatile aliud / aquatile aliud / Erunt ergo et
illa simul natura / quecumque ex eodem genere secundum eandem divisionem sunt
Genera vero semper priora sunt / neque enim convertuntur secundum quod est esse
consequentiam / ut cum sit quod aquatile est / cum non sit animal
non est necesse quod aquatile sit / Simul ergo proprie dicuntur quecumque
convertuntur / secundum quod est esse consequentiam / sed nequaquam alterum est
causa alterius ut sit / et ea que ex eodem genere contra se divisa dividuntur
ab invicem / et simpliciter simul sunt quorum generatio est in eodem tempore etc.

[illegible]

Motus autem sunt species sex / generatio / corruptio / augmentum
diminutio / alteratio et secundum locum mutatio / Alii itaque motus
palam est quod alteri sunt ab invicem / Non enim est generatio
corruptio / neque augmentum diminutio / similiter autem et alii
In alteratione vero aliqua est dubitatio / ne forte necesse sit quod
alteratur per aliquem reliquorum alterari motuum / Hoc autem non est verum / nam
pene secundum omnes passiones vel plures alterari accidit nullam aliarum
mutationum communicate / neque enim augeri necesse est quod passione movetur
neque minui / vel quedam similiter autem multis / idcirco alia erit preter
alios motus alteratio / nam si eadem esset oportebat mox quod alteratur et
augeri et minui vel quandam consequi aliarum mutationum fieri / Sed non
est necesse / Similiter et quod augetur aut aliquo alio motu alterari
oportebat / Sunt quedam crescentia que non alterantur / ut quadrangulo
opposito gnomone crevit quidem sed non magis alteratum factum est / et in
aliis huiusmodi similiter / Quare alii sunt motus ad invicem etc.

[illegible]

Est autem simpliciter quidem motui quies contraria, huius autem que per singula sunt generatione quidem corruptio, augmento autem diminutio, ei vero locum mutationi, ei secundum locum quies, maxime videtur opposita esse, et forte in contrarium locum mutatio, ut que inferius est ei que superius est, et ea que superius, ei que inferius est. Reliquis vero assignatorum motuum non est facile assignare quid contrarium, videtur autem nec aliquid ei esse contrarium, nisi quis et in his eam que secundum qualitatem quietem opponat, aut qualitatis in contrarium mutationem, sicut in mutatione, ei que secundum locum quiete, aut in contrarium locum mutationem. Est enim alteratio mutatio secundum qualitatem, quare opposita erit ei que secundum qualitatem mutationi quies aut in contrarium mutationem qualitatis, ut album fieri ad id quod est nigrum fieri, alteratur enim in contrarium qualitatis mutatione facta.

[illegible]

[illegible]

Habere autem multis modis dicitur aut enim tamquam habitum et affectionem aut qualibet qualitatem dicimur enim disciplinam habere atque virtutem aut quantitatem quod contingit cuique habere magnitudinem dicitur enim tricubitam aut que circa corpus sunt ut vestimentum vel tunicam aut in membro ut in manu anulum aut ut membrum ut manum vel pedem aut in vase ut in modio triticum aut in lagena vinum vinum enim in lagena dicitur habere et in modio triticum habet; et omnia dicuntur habere aut ut possessionem habere enim agrum dicimur aut domum. Dicitur autem et uxorem vir habere et vir uxorem. Videtur autem alienissimus qui nunc dictus est modus. esse habendi; nihil enim aliud habere uxorem aut virum habere significamus nisi quia cohabitant. Fortasse autem et alii videntur modi de eo quod est habere; qui autem consueverunt dici pene omnes enumerati sunt.

305

Dicitur quo dicit habere ut [illegible] qualitatem [illegible] postpredicamentum [illegible] aliud [illegible] qualitas [illegible] qualitatem

[illegible]

[illegible]

[illegible] laus et gloria sit deo [illegible]

[illegible] virgini marie sanctissime [illegible]

[illegible] katherine [illegible] stanislao [illegible]

[illegible] magdalene [illegible] est finita

Boecius de
consolacione

[illegible]

…dianus hor… [illegible]